

št. 127 (20.755) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 vvasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Gocu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasuhnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SOBOTA, 1. JUNIJA 2013

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45%
Art.2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

3.0.6.01

1,20 €

Znanje
nikoli
ni bilo
luksuz

DUŠAN UDOVIČ

Zaprtje (še vedno upam, da ne dokončno) Odseka za zgodovino in etnografijo NŠK obuja v meni spomin na Drago Pahorja, njegovega sноvalca in ustanovitelja, sicer za par generacij tedanjih mladih tudi ne pozabnega vzgojitelja. V drugi polovici šestdesetih let prejšnjega stoletja je za idejo poprijet tam, kjer je ledino oral prezgodaj umrli Zorko Jelinčič. Malo je bilo pri nas ljudi, ki bi s tolikšno vnemo zagovarjali potrebo, da si kot Slovenci v Italiji zgradimo odnos do lastne preteklosti, brez katerega - to bi že morali vedeti - si je tudi vsakršno vizijsko prihodnosti težko predstavljati.

Tudi v časih, ko na nas še ni pritiskala kriza, ki že dolgo žanje žrtve na vsakem koraku, je bilo od nekaterih, tudi vplivnih posameznikov, občasno slišati ocene, da je raziskovanje in dokumentiranje naše preteklosti luksuz, ki si ga ne moremo privoščiti. Da naj se s tem ubadajo univerze, v Ljubljani, Kopru in druge. A dejstvo je, da je Narodna in študijska knjižnica s svojim odsekoma za zgodovino in etnografijo take in podobne trditve leta in leta ovračala z očitljivo produkcijo in živo prisotnostjo v našem in širšem okolju Trsta in Gorice. Odsek je nastal in deloval prav zato, ker za tovrstno problematiko v drugih sedinah ni bilo dovolj ne specifičnega znanja ne zanimanja, pa tudi ne interesa, kot pogosto ugotavljamo še danes. V času je Odsek v kletnih prostorih tržaškega Kulturnega doma zbral gradiva za - ni pretirano reči - pravo zakladnico. O tem, da gre za uporabno znanje in dragocene dokumentacije marsikaj večno prav mi pri Primorskem dnevniku, njeni pogosti in hvaljeni uporabniki.

Ob bolceh ukrepih, ki so jih bili prisiljeni sprejeti upravitelji NŠK, se je treba zavedati, da nikomur v tej zgodbi ne more biti lahko. Gotovo ne tistim, ki so izgubili delo, pa tudi tistim, ki so težke odločitve sprejeli. Poleg tega nikomur v naši in širši skupnosti ne more biti vseeno, če se razpršijo ali postavijo na mrtvi tir znanje in kompetence, ki so bile pridobljene v dolgih letih delovanja odseka NŠK. Kljub trenutnim težavam vzbujajo upanje vizija in načrti upraviteljev, da se z novimi prijemi, sodobno tehniko in reorganizacijo najde formula, ki bo raziskovalnemu delu odseka omogočila prihodnost.

POLITIČNE STRANKE V ITALIJI - Vlada sprejela predlog zakona

Donacije namesto javnega financiranja

POKRAJINA TRST - Izročitev včeraj

25 Gromovih del odslej na ogled v Trstu

TRST - Likovni umetnik Bogdan Grom je podaril Pokrajini Trst petindvajset del, ki simbolizirajo različna obdobja njegovega bogatega ustvarjalnega opusa.

V palači Galatti je bila včeraj krajša slovesnost, na kateri se je

predsednica Maria Teresa Bassa Poropat zahvalila 95-letnemu tržaškemu umetniku za radodarbo gesto in obljudila, da bodo njegova dela na ogled tudi širši javnosti.

Na 5. strani

TRST, GORICA Zaključna srečanja Bralne značke

TRST, GORICA - Včeraj je na Tržaškem in Goriškem z obiski znanih slovenskih književnikov potekala celo vrsta zaključnih srečanj v okviru pobude Bralne značke. Srečanja so tako potekala na osnovnošolce oz. nižješolce pri Sv. Ivanu, Sv. Jakobu, na Opčinah in Proseku ter v Nabrežini, Doberdalu in Gorici, kjer so ob tej priložnosti zaslužnim mladim bralcem izročili značke in knjige.

Na 8. in 13. strani

RIM - Vlada premiera Enrica Lette je na svoji včerajšnji seji sprejela predlog zakona, ki v treh letih predvideva dokončno odpravo javnega financiranja strank. Predlog predvideva, da bi to financiranje vsako leto od leta 2014 progresivno zmanjšali. Leta 2014 bi stranke prejele samo še 60 odstotkov sredstev, ki so jim sicer dodeljena glede na volinil rezultat, leta 2015 bi prejeli 50 odstotkov, 40 odstotkov leta 2016, leta 2017 pa jih ne bi več prejeli.

Namesto z javnimi prispevki pa naj bi se politične stranke v bodoče financirale z donacijami, za katere naj bi veljale davčne olajšave, poleg tega pa naj bi imeli davčni zavezanci možnost, da bi z davčno prizavo 2 tisočinki davka namenili posamezni politični stranki. A to pod pogojem, da gre za stranke, ki v skladu s svojimi statuti spoštujejo minimalne pogoje demokratičnosti in prozornosti.

Na 11. strani

Visoka brezposelnost v evro območju

Na 2. strani

Tudi v dolinski občini proračunski presežek

Na 4. strani

Glinščica: proces brez županje in podžupana

Na 4. strani

Gradeški turistični delavci obupani

Na 12. strani

V tržiškem pristanišču napovedali stavko

Na 12. strani

VESOLJE - Ob 22.59 po srednjeevropskem času

Asteroid z luno sinoči letel 5,8 milijona km mimo Zemlje

WASHINGTON - Sinoči je mimo Zemlje letel tri kilometre širok asteroid 1998 QE2. Znanstveniki so imeli redko priložnost raziskati asteroid z lastno luno. Nebesno telo se je ob 22.59 po srednjeevropskem času Zemlji približalo na razdaljo 5,8 milijona kilometrov, je sporocila ameriška vesoljska agencija Nasa. Tako blizu Zemlje leta 1998 odkriti asteroid ne bo letel vsaj še naslednji dve stoletji, je sporocila Nasa.

Nasini znanstveniki so sicer v četrtek ugotovili, da ima asteroid okoli 600 metrov široko luno, kar je redek pojav. Ob tej priložnosti so skušali zbrati dodatne informacije, ki bi jim omogočile boljše sledenje drugim asteroidom, med drugim tistim, ki bi potencialno lahko padli na Zemljo.

**ELITE UOMO
MOŠKA OBLAČILA**

Gorica, korzo Verdi 141

**RAZPRODA
VSE
ZARADI SELITVE**

od 25. maja do 31. julija 2013

**POPUSTI
od 30%
do 60%**

BARBA - INCOTEX - JACOB COHEN - PEUTEREY - SIVIGLIA
A. PENZI - DELLA CIANA CASHMERE - FRED PERRY

GOSPODARSTVO - Gospodarske razmere so se v začetku letošnjega leta še poslabšale

Slovenija v prvem četrletju s 4,8-odstotnim padcem BDP

LJUBLJANA - V Sloveniji se je bruto domači proizvod (BDP) v letošnjem prvem četrletju v primerjavi z enakim obdobjem lani zmanjšal za 4,8 odstotka. BDP, popravljen za vpliv sezone in števila delovnih dni, se je v prvem četrletju letos v primerjavi z zadnjim lanskim četrletjem zmanjšal za 0,7 odstotka, v primerjavi z enakim lanskim obdobjem pa za 3,3 odstotka.

»Gospodarske razmere so se v začetku letošnjega leta še poslabšale, padec BDP pa je še nekoliko večji od tistega v predhodnih četrletjih,« je na novinarski konferenci ocenila vodja sektorja za makroekonomske statistike Karmen Hren. »Tisto, kar trenutno pozitivno vpliva na gospodarsko rast, je samo izvoz,« je izpostavila Hrenova. Trenutne stopnje rasti izvoza so sicer minimalne, vendar pa je glede na razmere po njenem mnenju tudi to minimalno povečevanje ali stagniranje pozitivna novica za slovensko gospodarstvo. Tudi na Uradu RS za makroekonomske analize in razvoj (Umar) ugotavljajo, da je izvoz ostal edini dejavnik, ki pozitivno prispeva k gospodarski aktivnosti.

Izvoz je bil v prvem letošnjem četrletju za 1,8 odstotka večji kot pred letom dni, medtem ko je domača potrošnja padla za 7,7 odstotka. Zasebno trošenje je bilo 5,4 odstotka manjše kot pred letom, trošenje države pa za dva odstotka. »Razlogi za padec potrošnje so znani, tukaj ni velike znanosti. Brez posebnosti se povečuje, plače padajo, tako da se to potem odraža tudi v nakupih prebivalstva,« je dejala Hrenova.

Zaradi vztrajnega padanja trošenja je nazadovanje gospodarske aktivnosti razumljivo, sprejeti varčevalni ukrepi pa utegnejo po mnenju ekonomistov padec še poglobiti. Ekonomist Jože Damijan vidi rešitev v povečanju izvoza ali javnih investicij, medtem ko ekonomist Maks Tajnikar pravi, da fiskalno pravilo, sanacija bank ter državnih holdingov še vsaj v prihodnjih dveh letih ne morejo pozitivno vplivati na povpraševanje.

Padec BDP prav tako ni presenetil predsednika Konfederacije sindikatov Pergam Slovenije Janeza Posedija. Če se vlada »ne bo zresnila in ugotovila, da ni samo Bruselj tisti, ki se mu je treba posvečati, ampak tudi domače gospodarstvo«, se bo BDP skrčil še precej bolj, je napovedal.

Glavni razlog za padec BDP leži v dostopu podjetij do finančnih virov, pa je komentiral generalni sekretar Združenja delodajalcev Slovenije Jože Smole. Podjetja po njegovih besedah svojih problemov ne rešujejo, temveč jih le odlagajo. Zato je ključna rešitev vprašanja dostopa do finančnih virov, a »to nenehno ponavljamo že več kot dve leti«, zato Smole ne vidi nobene možnosti, da bi se v kratkem karkoli spremenilo.

Upad bruto investicij v osnovna sredstva se je v prvem četrletju upočasnil, znašal je dva odstotka. Investicije v stroje in opremo so se povečale za 14,4 odstotka, investiranje v gradbene objekte pa je podobno kot ves čas v zadnjih štirih letih upadel skoraj za petino. Damijan je ob tem opozoril, da varčevanje pri investicijah recesijo še poglablja.

Umar je konec marca Sloveniji za letos napovedal skrčenje BDP za 1,9 odstotka. Ob napovedanih ukrepih, kot so znižanje plač v javnem sektorju in zvišanje DDV, je to po mnenju predsednika uprave Umarja Tonija Balažiča preveč optimistična napoved. »Vsi bomo morali nekaj storiti, da državo čim prej pripeljemo iz krize, to pa se ne da le z varčevanjem, ampak bodo potrebni tudi novi projekti in večja odprtost Slovenije za kapital,« je dejal. (STA)

K padanju BDP prispeva tudi stalno padanje potrošnje

LJUBLJANA - 7. in 8. junija na povabilo ženskega zbora Kombinat Pevski zbori iz nekdanje Jugoslavije s pesmimi upora »v en glas«

LJUBLJANA - V Španskih borceh in po ulicah Ljubljane bodo 7. in 8. junija odmevale pesmi upora. Članice ženskega pevskega zbora Kombinat namreč pripravljajo drugo izdajo festivala samoorganiziranih zborov Vsi v en glas!. V časih, ko je pesem upora »še kako pomembna«, želijo Kombinatke občinstvu predstaviti njim sorodne zbrane iz nekdanje Jugoslavije.

Idejo za festival so Kombinatke doobile leta 2011 v Beogradu, kjer je potekal festival samoorganiziranih zborov z območja nekdanje Jugoslavije »Svi u glas!«. Zbori so pevke navdušili tako s sporočilnostjo kot z glasbeno izvirnostjo in artikuliranostjo, zato so se odločile, da drugo izdajo priredijo v Ljubljani. »V današnjih časih potrebujemo več upora, ki se manifestira skozi pesem,« je na včerajšnji predstavitvi povedala vodja festivala in članica Kombinatke Polona Glavan.

V goste Kombinatki v Ljubljano prihaja pet zborov, ki jih povezujejo delavske in revolucionarne pesmi. Po sestavu izstopa Le Zbor iz Zagreba, ki velja za prvi ženski mešani, ležbično-feministični zbor z območja nekdanje Jugoslavije.

Le Zbor bo v okviru festivala predstavljen tudi s sobotno projekcijo dokumentarnega filma Bog, ohrani Le Zbor.

Najstarejši samoorganizirani zbor v festivalskem naboru je beograjski Horkestar, katerega ustanovitev sega v leto 2000. Poleg pesmi upora pevci izvajajo uglasbene pesmi znanih in neznanih srbskih pesnikov, pa tudi obdelave novovalovskih skladb. Najmlajši v naboru, s triletnim aktivnim stažem, je beograjski zbor Svetonazori. Njegovi člani na svojih nastopih, kot piše v gradivu, sporočajo, »da je lepo mešati ideologije levice in desnice, da se je z obema treba ukvarjati ustvarjalno«. Veliko dela z opozarjanjem na po mnogih nedopustne arhitekturne posege v Skopju ima zbor Raspeani Skopjani. Na festivalu bo nastopil še beograjski zbor Proba.

Vseh šest zborov, vključno s Kombinatkami, bo nastopilo na dveh večernih koncertnih dogodkih v Španskih borceh, v soboto ob 11. uri pa bodo zbori zasedli ljubljanske ulice. V sklopu festivala bo 8. junija tudi okrogla miza Pesem upora danes, na kateri bodo spregovorili Rastko Močnik, Ana Hofman, Igor Vidmar in Ksenija Jus. (STA)

LJUBLJANA - Na pročelju stavbe na Roški cesti

Spominska plošča o aferi JBTZ

31. 5. 1988 so zaradi suma izdaje vojaške skrivnosti aretrirali Janeza Janšo in Ivana Borštnerja, nato pa še Davida Tasiča in Francija Zavrla

LJUBLJANA - Na Roški cesti v Ljubljani so Janez Janša, David Tasič in Francij Zavrli ob 25. obletnici afere JBTZ odkrili spominsko obeležje. Manjkal je četrti od vpleteneh v afero JBTZ Ivan Borštner. Na obeležju je v nekaj stawkah opisan proces proti četverici in delovanje Odbora za varstvo človekovih pravic. Slovensega odkritja spominskega obeležja so se udeležili predsedniki tetratnemu Odboru za varstvo človekovih pravic Igor Bavčar, publicist Igor Omerza, zgodovinar Jože Dežman, načelnik Generalštaba Slovenske vojske Dobran Božič, številni poslanci SDS in podporniki te stranke, med katerimi so bili nekateri s transparenti v podporo Janši.

Afera JBTZ se je začela 31. maja 1988, ko so uslužbeni Službe državne varnosti zaradi suma izdaje vojaške skrivnosti priprili takratnega sodelavca Mladine Janša, vojaški varnostni organi pa pripadnika JLA Borštnerja. Štiri dni pozneje, 4. junija 1988, so priprili še novinarja Mladine Tasiča, vojaški tožilec pa je obtožil tudi tedanjega urednika Mladine Zavrla.

Po prvih aretacijah so v uredništvu Mladine 3. junija ustanovili Odbor za varstvo pravic Janeza Janša, ki je pozneje prerasel v Odbor za varstvo človekovih pravic, ki mu je predsedoval Bavčar. Vojaški tožilec pa je 30. junija proti četverici vložil obtožnico.

Konec julija je senat vojaškega sodišča Borštnerja obsodil na štiri leta zapora, Janšo in Zavrla na

Na arhivskem posnetku (od leve) Zavrl, Tasič, Borštner (včeraj ga na odkritju plošče ni bil) in Janša

ARHIV

poldruge leto zapora, Tasiča pa na pet mesecev. Sredi oktobra 1988 je vrhovno sodišče v Beogradu potrdilo sodbo ljubljanskega vojaškega sodišča, Tasiču pa zvišalo kazen na deset mesecev zapora. V začetku avgusta 1989 so pogojno izpustili Janšo, za njim pa še Tasiča in Zavrla, medtem ko se Borštner aprila 1990 ni vrnil na prestajanje kazni. Bavčarjev od-

Še danes in jutri jubilejni Primorski sejem

KOPER - V četrtek je na Bofniku v Kopru svoja vrata odprli 20. Mednarodni obrtno-podjetniški sejem - Primorski sejem, na katerem so tudi letos pripravili pester sejemski program in najrazličnejše spremiščevalne prireditve. Letos se na Primorskem sejmu predstavlja nekaj manj kot 20 rastavljalcev s področja opreme za dom, stavbnega pohištva, avtomobilizma, turizma, kulinarike, zdravstva in drugih z obrtjo tako ali drugače povezanih dejavnosti. Za najmlajše so pripravili Sončkov festival, v okviru katerega so na programu številne aktivnosti, za nekaj stotje pa brezplačna strokovna predavanja, delavnice in predstavitev, vse na temo podjetništva, obrti in marketinga, ter degustacije istrske kulinarike in odličnih vin. Sejem je odprt še danes in jutri, med 9.30 in 21. uro.

Oropali pošto v središču Kopra

KOPER - Včeraj kmalu po deveti uri je neznanec oropal pošto na Muzejskem trgu v Kopru. Po prvih podatkih gre za moškega močnejše postave, ki je bil oblečen v oranžno majico s kapuco, v roki pa je imel pištole. Policisti, ki so nemudoma postavili blokadne točke, pred eno od njih v žusterni pa je obrnil neznan vognik skuterja kovinsko modre barve in italijanskih registrskih tablic. Voznil s črno čelado in rjavo jakno je zbežal nazaj po hitri cesti proti Kopru. Zaradi poostenega policijskega nadzora je na širšem koprskem območju prišlo do zastojev v prometu.

Avstrijska policija zaradi tatvin prijela dva Slovenca

PLIBERK - Avstrijska policija je v Pliberku prijela 27-letnega in 30-letnega Slovenca, ki sta osumljena 30 tatvin in 20 vломov, in ju prepeljala v pripor v Celovcu. Po navedbah policije naj bi osumljena ropala v Avstriji in Sloveniji vse od lani jeseni. Dvojica je osumljena vломov v športne bare, prostore klubov, gradbene kontejnerje in kleti, iz katerih naj bi ukradla govorino, kolesa, orodje in živila. Slovenska policija, ki je prav tako sodelovala pri njuni izsleditvi, je med hišno preiskavo v Sloveniji našla različno orodje, ki naj bi ga osumljena ukradla na avstrijskem Koroškem.

EVROPSKA UNIJA - Zaskrbljujoči podatki za april v Italiji in tudi Sloveniji

Brezposelnost v državah z evrom podira rekorde

LUXEMBOURG - Stopnja brezposelnosti v območju evra je dosegla nov rekord. Aprila je bilo v 17 državah z evrom brez dela 12,2 odstotka ljudi oz. 0,1 odstotne točke več kot marca, so danes v Luxembourgru sporočili iz statističnega urada Eurostat. V Sloveniji se je stopnja brezposelnosti zvišala za 0,2 odstotne točke na 10,2 odstotka, v Italiji pa je prejšnji meseč brezposelnost z 12,8 odstotka dosegla najvišjo vrednost po letu 1977.

Aprila je bilo v območju evra brez zaposlitve 19,38 milijona ljudi, kar je 95.000 več kot marca. V celotni EU je bilo aprila 26,59 milijona brezposelnih oz. 104.000 več kot marca, stopnja brezposelnosti pa je ostala nespremenjena pri 11 odstotkih.

Armada nezaposlenih je zelo velika tudi v Italiji, saj je število ljudi brez dela preseglo 3 milijone in se ustavilo pri številki 3 milijone 83 tisoč ljudi. Podatek je še bolj zaskrbljujoč, če vemo, da največji davek pri nezaposlenosti plačujejo mladi med 15. in 24. letom starosti. V tem starostnem obdobju je brez dela kar 40,5 odstotka mladih. V konkretnih števkah to pomeni 696 tisoč mladih, kar je kar 65 tisoč več kot aprila lani.

V letu dni se je stopnja brezposelnosti opazno zvišala tako v evropskem območju kot v celotni EU: aprila lani je v državah z evrom znašala 11,2 odstotka, v EU pa 10,3 odstotka. Število iskalcev zaposlitve v 27 članicah unije se je v letu dni povečalo za 1,67 milijona.

Tudi razmere na slovenskem trgu dela so zelo zaskrbljujoče, čeprav je stopnja brezposelnosti v aprili pod povprečjem držav z evrom. Toda v prvem četrletju letos so se razmere močno poslabšale: število aktivnih je prvič od sredine leta 2004 padlo pod milijon, število brezposelnih pa je bilo najvišje po letu 1993. Stopnja anketne brezposelnosti je znašala 11,1 odstotka. Število brezposelnih po anketi o delovni sili je v letošnjem prvem četrletju prvič preseglo mejo 100.000, znašalo je namreč 111.000, so izraču-

nali na statističnem uradu. To je 14,2 odstotka več kot v zadnjem četrletju lani in daleč največ po letu 1993.

Najnižjo stopnjo brezposelnosti v EU ima Avstrija (4,9 odstotka), sledita Nemčija (5,4 odstotka) in Luksemburg (5,6 odstotka). Najvišjo stopnjo brezposelnosti pa imajo v Grčiji (27 odstotkov po podatkih za februar), Španiji (26,8 odstotka) in na Portugalskem (17,8 odstotka). Grčija je tudi država, kjer se je stopnja brezposelnosti v zadnjem letu dni najbolj zvišala, in sicer z 21,9 odstotka v februarju lani na 27 odstotkov v februarju letos.

Stopnja brezposelnosti med mladimi se je tako v EU kot državah z evrom aprila zvišala za po desetino odstotne točke na 23,5 odstotka oz. 24,4 odstotka. V Grčiji je brez dela skoraj dve tretjini mladih (62,5 odstotka), nič kaj dosti bolje ni v Španiji (56,4 odstotka), na Portugalskem (42,5 odstotka) in kot rečeno v Italiji (40,5 odstotka). V celotni EU je bilo aprila brez dela 5,6 milijona ljudi v starosti pod 25 let, od tega 3,6 milijona v državah z evrom.

SLOVENIJA - Gospodarski kriminal Sodišče Demšarju odobrilo alternativno prestajanje kazni, ostale prošnje naj bi zavrnilo

LJUBLJANA - Senat ljubljanskega okrožnega sodišča je ugodil prošnji nekdanjega komercialnega vodje projektov na SCT Ivana Demšarja za alternativno prestajanje zaporne kazni, je potrdil njegov zagovornik Boris Grobelnik. Po neuradnih informacijah Večera naj bi sodišče ugodilo le njegovi prošnji. Demšarju, ki mu je sodišče prisodilo devet mesecov zaporne kazni, je senat odobril delo v družbeno korist, v času prestajanja kazni pa bo v hišnem priporu.

Da je sodišče zavrnilo Zidarjevo prošnjo, je pojasnil njegov zagovornik Boštjan Penko. Zidar, ki je bil zaradi podkupovanja obsojen na 14-mesečno zaporno kaznen, bo zaradi

slabega zdravstvenega stanja zaprosil za odlog začetka prestajanja kazni.

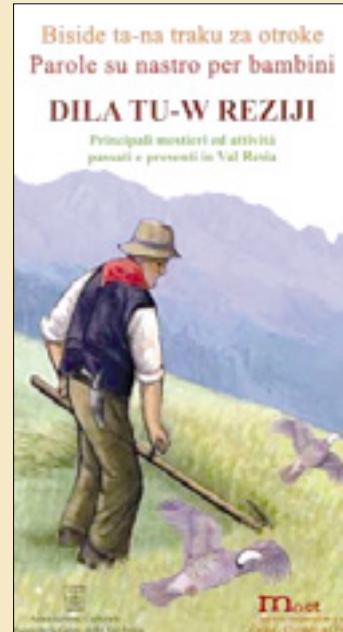
Časnik Večer na svojih spletnih straneh poroča, da naj bi sodišče zavrnilo tudi prošnje nekdanjega prvega moža Primorja Dušana Črnigo, nekdanje direktorice Vegrada Hilde Tovšak, Srečka Gabriča, Tomaža Žiberta ter Boruta Farčnika.

Sojenje zaradi dogovarjanja in podkupovanja pri pripravi ponudb na javnem razpisu za izgradnjo kontrolnega stolpa na letališču Jožeta Pučnika in podkupovanja ter sotorilstva pri tem kaznivem dejanju se je začelo oktobra 2010, afera pa je v javnost prišla februarja 2008 po odmevnih aretacijah, v katerih so pridržali vse vpletene.

Pred Evropsko centralno banko v Frankfurtu je približno tisoč aktivistov gibanja Blockupy protestiralo proti politiki togega varčevanja, ki ne prinaša rešitve za vse večjo nezaposlenost

ANSA

SOLBICA - Danes
Predstavitev
knjige
o poklicih
v Reziji

SOLBICA - Danes pooldne bodo ob 16. uri v Muzeju brusača na Solbici v Reziji predstavili dvojezično knjigo v rezijanščini in italijanščini o glavnih poklicih in dejavnostih, ki so še ali so bili prisotni v Reziji. Delo z naslovom »Biside ta-na traku (Parole su nastro per bambini) Dila Tu-w Reziji (Principali mestieri ed attività passati e presenti in Val Resia)« je izdalо Kulturno društvo Muzej rezijanskih ljudi.

Na predstavitev bodo spregovorili predsednik Odборa spomenika brusaču Giovanni Negri, predsednica Kulturnega društva Muzej rezijanskih ljudi Luigia Negro, profesor slavistike na Univerzi v Ljubljani Matej Šekli in profesor slovenskega jezika in literature na Videmski univerzi Roberto Dapit. Po predstavitev bodo tudi praktično prikazali nekaj dejavnosti in poklicev, o katerih je govor v knjigi.

POTOVANJA - Z izletoma v London in na Lago Maggiore

Končani izleti Primorskega dnevnika

TRST - Z izletoma v London in na Lago Maggiore v organizaciji potovalne agencije Aurora so se končali letošnji izleti Primorskega dnevnika. Potopisi bodo še obja-

vljeni, tokrat pa objavljamo skupinska posnetka z zadnjih dveh izletov, ki sta potekala mirno, brez težav in v zadovoljstvo izletnikov. Na posnetku levo je skupina, ki je po-

tovala v Anglijo, posnetek pa je nastal pred vhodom (ta vhod lahko uporablja samo člani kraljevske družine) v dvorec britanskih kraljev v Windsorju. Na desni pa so izletni-

ki, ki so si ogledali zanimivosti jezera Lago Maggiore, posnetek pa je nastal v slikovitem parku Boromejske palače na otočku Isola-bella.

JAVNE UPRAVE - S seje občinskega sveta

Občina Dolina s proračunskim presežkom skoraj 600 tisoč evrov

Gre za uradne številke, ki se jih nihče ne veseli - Še v pričakovanju dvojezičnega tajnika

Tudi Občina Dolina, kot mnoge občine v Furlaniji-Julijski krajini, je vstopila v leto 2013 s proračunskim presežkom, ki znaša skoraj 600 tisoč evrov (točneje 595.695 evrov). To je včeraj uradno spreljal na znanje občinski svet, ki si s to številko ne more kdove kako pomagati. Kot je opozorila županja Fulvia Premolin gre za presežek (formalno sicer obračun poslovnega leta 2012), ki je posledica t.i. pakta o stabilnosti. Slednji popolnoma duši finančno-investicijske zmogljivosti občinskih uprav v vsej Italiji.

Najvišjih dohodkov ob koncu leta (IMU, povračila družbe Acegas za obroke posojil, davek na dodano vrednost v kredit, povračilo stroškov s strani drugih občin za konvencijo tajništva) Občina Dolina ni uporabila pri uravnovešenju proračuna samo zato, da bi lahko poravnala zneske za javna dela, ki so bila v veliki meri financirana s posojili. Gre za večletne prispevke deželne in pokrajinske uprave (npr. za obnovo srednje šole Simon Gregorčič in za izredno vzdrževanje otroškega vrtca v Boljuncu), oziroma za prispevke, ki so bili vnaprej dodeljeni v prejšnjih letih. Premolinova je pri tem omenila razdelek vzdrževanja

Arhivski posnetek dolinske telovadnice, ki nosi ime po športnem delavcu Silvanu Klabjanu

KROMA

gledešča France Prešeren in tudi še ne izplačani prispevek za drugi odsek kanalizacije v Pulpah.

Najbolj kritična je situacija javnih del, ki so bila na papirju že razpisana ter tudi oddana na javnih razpisih (glej spodnji okvirček). Občina pa ne more zagotoviti gradbenim

podjetjem, da jih bo plačala. Vse ostaja zamrznjeno, gospodarska in družbena škoda, ki jo trpi občinska skupnost, pa je zelo velika.

Občinska uprava medtem še išče občinsko tajnico ali tajnika z znanjem slovenskega jezika. Na županstvo sta dospeli dve prošnji oziroma življenjepisa, nobeden od dveh pa ni zadoščal izrecni zahtevi poznavanja slovenščine. Do rešitve vprašanja bo Občini pri izvrševanju tajniških dolžnosti pomagal Fiorenzo Garufi, ki se mu je županja na včerajšnji seji zahvalila za razpoložljivost. Premolinova se je zahvalila tudi prefektinji Franceschi Adelaide Garufi (začasni tajnik v Dolini je le njen soimenjak) za pozornost, ki jo izkazuje rešitvi vprašanja dvojezičnosti pri poslovanju občinskega tajništva. Županja je glede tega zmerno optimistka, saj meni da so v Dolini blizu rešitvi problema.

Zamrznjena javna dela v dolinski občini

Dela primarne urbanizacije in urbane opreme v Borštu:	700.000,00 €
Dela primarne urbanizacije in urbane opreme v Krogljah:	450.000,00 €
Izredno vzdrževanje in premočanje arhitektonskih pregrad v športnem centru Silvan Klabjan:	157.500,00 €
Preureditev pokrajinske ceste št. 20 v Ricmanjih:	1.187.726,00 €
Obnova sprejemnega centra doline Glinščice (1. del):	100.000,00 €
Skupaj:	2.595.226,00 €

DOLINA - Upravitelja včeraj dobila odlok o arhiviranju sodne preiskave

Županja Premolin in podžupan Ghersinich ne bosta na zatožni klopi glede Glinščice

Dolinska županja Fulvia Premolin in podžupan Antonio Ghersinich ne bosta na zatožni klopi na procesu o »čistilni akciji« v Glinščici marca lanskega leta. Novica je sedaj tudi uradna, saj sta včeraj občinska upravitelja dobila od sodišča odredbo, ki ju dokončno izloča iz procesa (začel se bo 10. junija). Iz preiskave in posledično iz procesa je bil izločen tudi Luca Bombardier, doma iz Karnije, čigar podjetje je izvedlo razvrito akcijo v strugi Glinščice.

Peter Močnik, odvetnik županje in podžupana, je zadovoljen z odredbo preiskovalnega sodnika Lujija Dainottija, ki je osvojil zahtevo javnega tožilca Antonija Miganija, o kateri smo že poročali. Iz dolinske občinske uprave se bo moral pred sodiščem zagovarjati le vodja oddelka za gradbene investicije ter javna dela Mitja Lovriha, poleg tedanjega deželnega odbornika Luce Ciriani, ki je vodilnih funkcionarjev deželne civilne zaščite, začenši z direktorjem Guglielmom Berlassom.

Iz sodnih dokumentov izhaja, da je civilna zaščita Furlanije-Julijске krajine glede Glinščice postavila Občino Dolino dobesed-

Posnetek spornega »čiščenja« struge Glinščice marca lanskega leta

KROMA

no pred izvršenim dejstvom. Dokumenti, ki jih je pridobil tožilstvo, tudi dokazujojo, da je civilna zaščita 22. in 23. marca izvedla glavni poseg v Glinščici (dan prej je Dežela podpisala pogodbo s podjetjem Bombardier, 24. in 25. marca pa so prostovoljci le očistili strugo ter odpeljali posekana drevesa).

Odbor za zaščito Glinščice, ki se bo na procesu najbrž predstavil kot civilna stranka, zahteva naj zadevo vzame v roke tudi Računsko sodišče. Računski sodniki naj preverijo, če so vodilni pri civilni zaščiti v tej akciji iz malomarnosti povzročili deželni upravi, ki je plačala poseg, tudi finančno škodo.

ENERGETIKA Ali Evropa res podpira uplinjevalnik?

Koordinacijski odbor za plin (Gas Coordination Group), ki deluje v sklopu Evropske komisije, še ni izločil žaveljskega uplinjevalnika z okvirnega seznama strateških energetskih naprav. Po mnenju poslancev Gibanja 5 zvezd Arisa Prodania in Walterja Rizzetta obstaja nevarnost, da bo žaveljski plinski terminal dokončno vključen v ta seznam, kar bi povzročilo Italiji velike težave. Ne gre namreč pozabiti, da je prejšnja italijanska vlada na zahtevo okoljskega ministra Corrado Clinija za pol leta zamrznila veljavnost okoljevarstvenega dovoljenja za žavlje. Isto je Clieni naredil za terminal nemške družbe E.On v Tržaškem zalivu.

Poslance Grillovega gibanja iz naše dežele se sklicujeta na nedavno izjavo ministra za gospodarsko sodelovanje Flavia Zanonata. Slednji sicer ni direktno omenil Trsta, pač je govoril o potrebi, da se Italija glede uplinjevalnikov prilagodi politiki drugih držav članic Evropske unije.

Finančni obračun pokrajinske uprave

Pokrajinski svet je s 14 glasovi za (leva sredina) in 10 glasovi proti (opozicija) odobril obračun proračunskega poslovanja v preteklem letu. Obračun izkazuje kinjigovodski presežek v višini 4,5 milijona evra. To vso to je treba uokviriti v t.i. pakt stabilnosti, ki zelo pogojuje celotno finančno-proračunsко poslovanje lokalnih uprav, zlasti v skledo skupnosti in občanov. Pokrajinski odbor, ki ga vodi Maria Teresa Bassa Poropat, ocenjuje, da je uprava skrbno gospodarila s finančnimi sredstvi in s premoženjem.

UNIVERZA - Volitve rektorja

V drugi krog gresta Fermeglia in Regova

Za izvolitev novega rektorja Univerze v Trstu bo potreben drugi krog, ki bo 6. junija, v njem pa se bosta pomerila najbolje uvrščena od štirih kandidatov, se pravi inženir Maurizio Fermeglia in dekanja Visoke šole modernih jezikov za prevajalce in tolmače Lorenza Rega, ki je bila v mandatu dosedanjega rektora Francesca Peronija tudi njegova delegatka, zadolžena za pokrivanje študentske problematike ter za usposabljanje in mednarodno mobilnost.

To je izid četrtkovnega prvega kroga volitev za izbiro Peronijevega naslednika, za katerega je vladalo prejšnje pričakovanje, rezultati pa so postali znani še počasi. V prvem krogu so se pomerili štiri kandidati: poleg Fermeglie in Regove sta bila tu še zgodovinar Guido Abbattista in bivši dekan Fakultete za izobraževalne vede Giuseppe Battelli. Na četrtkovnem glasovanju je Fermeglia prejel 292 glasov oz. 43 odstotkov, Regova pa 193 glasov oz. 28 odstotkov in gresta v drugi krog, medtem ko sta bila iz igre izločena Abbattista, ki je zbral 129 glasov (19 odstotkov), in Battelli s 67 glasovi (10 odstotkov).

Drugače se je volitev udeležilo 1109 upravičencev od skupnih 1571, kar znaša 70,59 odstotka: od teh je bilo 512 rednih profesorjev in raziskovalcev od skupnih 707 (72,42 odstotka), 92 predstavnikov študentov od skupnih 115 (80 odstotkov) in 505 pripadnikov tehničnega in upravnega osebja od skupnih 749 (67,42 odstotka). Belih glasovnic je bilo 18, neveljavnih pa 24.

POKRAJINA TRST - Umetnik Bogdan Grom je mestu podaril 25 svojih del

»Rad bi dočakal 120 let«

Slike različnih tehnik in formatov naj bi bile začasno na ogled v palači Galatti - Vredna so 124.000€

Štajerski pust v gvaš tehnički iz leta 1946, izrezanka Ob rečnem bregu iz leta 2003, tapiserija Noč padajočih zvezd (1990), akvarel Prvi man na Ptuju (1946), oljnati diptih Noč v Sohu (1957).

Pokrajina Trst razpolaga po novem s petindvajsetimi deli Bogdana Groma. V Devinčini pred petindvetdesetimi leti rojeni slikar, ki živi v Združenih državah Amerike, se je odločil, da del svoje bogate umetniške zapisnine podari svoemu rojstnemu mestu. Natančneje Pokrajini - instituciji, ki bi jo radi nekateri ukinili, v kateri pa je Grom videl prednost, saj združuje občine in kraje, ki so mu pri srcu.

Umetnika je včeraj v palači Galatti sprejela predsednica Maria Teresa Bassa Poropat in se mu zahvalila za darilo, ki ima veliko kulturno in umetniško vrednost, a tudi denarno (124.000 evrov). »Odkar sem predsednica tržaške pokrajine se trudim, da bi ovrednotila njeno kulturno bogastvo. Raznolikost našega teritorija se zrcali tudi v vaših delih, v njih je čutiti vaše korenine.« Gre za izbor del, ki so bila pozimi razstavljeni v Skladišču idej (nad sto razstavljenih del si je takrat ogledalo 3.000 ljudi), ponuja pa vpo-

Predsednica Bassa Poropat z Bogdanom Gromom in njegovo družino; desno eno od podarjenih del

KROMA

gled v različne izrazne tehnike Gromovega opusa in obiskovalcu omogoča, da prehodi slikarjevo življenjsko pot »s Krasa v Ameriko«, kot je dejala predsednica. Ravno zaradi tega je Grom izrazil željo, da bi bila dela razstavljena skupaj: začasno v palači Galatti, o končni lokaciji še razmišljajo.

»Idealno bi bilo, da bi ta stalna zbirka bila na ogled na kraju, kjer bi si lahko ogledalo čim več ljudi,« nam je ka-

neje povedala vnukinja Aleksandra Pangerc, na ramenih katere je slonel velik del tega ambicioznega projekta (vsaj dela je bilo treba namreč pripeljati iz ZDA). »Meni bi bilo na primer všeč, da bi to bil del Skladišča idej, ampak o tem bo odločala Pokrajina. Prepričana sem, da bo predsednica naredila vse, kar je v njeni moči, da bo lokacija čim bolj primerna.«

In kaj o donaciji meni Bogdan Grom? »Vedno sem smatral, da ne delam

za sebe, ampak da bo vse, kar naredim, nekega dne pripadalo drugim. Vesel sem, da bo izbor mojih del odslej v Trstu.« Predsednici in njenim dragocenim sodelavcам se je zahvalil za trud, ki so ga vložile v razstavo, Tržačanom pa, da so jo obiskali v tako velikem številu in tudi s posvetili v spominsko knjigo dokazali, »da Bogdan Grom danes ni več težko prebavljuv.«

Vitalni umetnik je izrazil željo, da bi dočakal 120 let, saj bi rad do-

končal nekatera že nastavljena dela. Trenutno se posveča urejanju arhiva, »fantazija pa še vedno deluje, načrtov ne manjka.« Tudi v Trst bi se rad še kdaj vrnil in obiskal sladoledarno Grom. Nekega dne, po 120. rojstnem dnevu, pa bi rad, da bi njegova duša počivala na Proseku, »kjer so nona, bisnona, Nabergoji, mama, papà ... in kjer še danes stoji moje prvo delo - stekleni okni.« (pd)

KAVARNA SAN MARCO - Dolgoletni upravitelji zapuščajo priljubljeno kavarno

»Odhajam iz osebnih razlogov«

Včeraj dopoldne je bilo veliko marmornatih mizic, okrog katerih se v kavarni San Marco gostje zbirajo vse od leta 1914, zasedenih. Pri eni sta sedela pisatelj in režiserka, pri drugi univerzitetni študentje z računalnikom, pri tretji prijetne gospe. Podobno je bilo popoldne, ko so se v kavarni zbrali tudi razni pesniki in prebirali svoje verze. Ob pogledu na zasedene mize se je utrnila misel, da si je ocitno marsikdo že zel spiti še zadnjo kavo ali aperitiv pod visokim stropom in velikimi ogledali priljubljene kavarne.

Vse do včeraj je namreč veljalo predpričanje, da bo 31. maja kavarna (dokončno? začasno?) zaprla vrata. Nato se je sicer razširila vest, da bo obratovala še mesec dni, kar pa ne spreminja bistva: družina Filippi, ki je zgodovinsko kavarno upravljala zadnjih šestnajst let, zapušča San Marco. Lastnica prostorov, zavarovalnica Generali, je gospo Nadio prepričala, da za temnim lesenim pultom (iz leta 1914 seveda) ostane še mesec dni. Potem naj bi kavarno zaprli, da bi opravili nekatera vzdrževalna in prenovitvena dela, kdaj bo lahko ponovno sprejemala goste pa ni znano. Novega upravitelja baje ni še na obzoru.

Gospa Nadia pravi, da se je za odhod odločila iz osebnih razlogov. Med kratkim pogovorom postane očitno, da je bolečina, ki jo nosi v sebi, prevelika. Decembra lani je nepričakovano umrl njen mož Franco, ki je bil duša in gonilna sila celotnega projekta. On je njo in hčerkko Saro navdušil za delo za pultom, »ljudil je svojo kavarno«, pravi vdova, ki jo vsak kavarniški kotiček spominja nanj. Težko se je vsak dan znova vračati v ta kraj, neugodne ekonomskie razmmere pa njen bolečino povečujejo. Tako kot upraviteljica bližnje Tržaške knjigarnе, tudi gospa Nadia potoži, da obiskuje mestni predel okrog Ulice Battisti vse manj ljudi, poleg tega so številna stanovanja v bližini že dolga leta prazna.

Polemikam se gospa Nadia izogiba, klub temu pa skoraj mimogrede pove, da pod blagajno hrani dokumente, ki dokazujojo, da si je družina Filippi že pred desetimi leti prizadevala za obnovino in razvoj kavarn. Zavarovalnici Generali so predstavili načrt, na podlagi katerega bi lahko ob kavarniški ponudbi nudili tudi gostinske usluge. Naleteli so na gluha uše-

sa. »Danes ni dovolj servirati dobro kavo in dobro delati: stroški za vzdrževanje teh velikih prostorov so ogromni, zato moraš razsiriti svojo ponudbo. Če bi v kavarni lahko servirali tudi toplo hrano, bi najbrž lažje shajali.«

Tržačani so navezani na San Marco, tudi zato, ker se v njem dogaja marmorskaj zanimivega, od tanga do koncertov in knjižnih predstavitev. »Po svojih močeh smo skušali zaščititi in ohraniti ta dragulj. Vedno smo skušali spodbujati stik z mestom, dobro smo sodelovali z različnimi kulturnimi sredinami, ki so pri nas prijevale razne dogodke. Ob kavarniškem pultu pa kavklub temu stane kot v katerem koli baru (za kroniko: 1€; op. nov.)«.

Zato, da si jo lahko privošči kdorkoli. (pd)

Zvesti gostje včeraj v kavarni San Marco

KROMA

PROMET - Včeraj vrsta manjših nesreč

Hujšega ni bilo

V Trstu je včerajšnje deževno vreme verjetno botrovalo številnim manjšim prometnim nesrečam, ki pa k sreči niso imele hujših posledic. Ena od teh se je pripetila okoli 14.15 v Drevoredu D'Annunzio (na sliki KRO-

MA), kjer je motor povozil mladega pešca. Reševalci službe 118, ki so prihiteli na prizorišče, so mladeniča prepeljali v katinarsko bolnišnico, vendar, kot so nam povedali, ni šlo za

črna kronika

Videokamera posnela poskus kraje

Morda bo videoposnetek dogajanja na dvorišču neke garaže v Ul. Slataper, preiskovalcem pomagal najti osebo, ki je ukradla motorno kolo znamke malaguti phantom, katero je v četrtek zjutraj odkril lastnik garaže. Nočno dogajanje je posnela kamera, posnetek pa kaže, kako neznanec s težavo poriva na dvorišče motorno kolo in ga skuša brez uspeha prizgati, potem pa se peš oddalji. Ob utrjanem odkritju je bil krmilni mehanizem zlomljen, iz prednjega ščitnika je štrlel kabel, akumulator pa ni bil na svojem mestu. Policisti so našli lastnika, ki je krajo nato tudi uradno prijavil, ter zahtevali videoposnetek, ki jim bo v kratkem na voljo.

Mlađeletni vandali

Šesterica mlađeletnikov je v četrtek poškodovala tartan, ki pokriva območje otroških igralk v parku vite Engelmann. Vandalsko dejanje je odkril vrtnar, pripadniki mestne policije pa so ustavili šest mlađeletnikov, od katerih sta dva, 16-letni J.L. in 15-letni C.M., priznala vandalsko dejanje. Mlađenci so policisti pospremili v svoje urade, jih izročili staršem in ovadili zaradi povzročitve škode.

Vinjen za volanom

Policisti letičega oddelka tržaške kvesture so prejšnjo noč zaradi vožnje pod vplivom alkohola ovadili 21-letnega Tržačana T.C., ki je za volanom očetovega avta znamke opel agila, v katerem sta bila še dva prijatelja, trčil v signalne količne v Ul. Bazioni. K sreči ni bil nikče ranjen, test pa je pokazal, da je mlađenč zaužil alkohol. Policija je tudi za trideset dni zasegla avtomobil.

Neznanci kradli orodje

Vedno prejšnjo noč je v Ul. Von Bruck prišlo do vломa v tam parkiran kombi, iz katerega so neznanci odnesli približno 50 metrov bakrene žice, zavite v štreno, vrtalnik, izvijač in usnjen torbo z raznim orodjem v skupni vrednosti kakih tisoč evrov. Krajo je, potem ko jo je odkril, v četrtek zjutraj prijavil lastnik kombija, dogodek pa preiskeuje policija.

Nagec na stopnicah

Karabinjerji s Škorklje so v četrtek zaradi nespodobnega obnašanja ovadili na prostoti 61-letnega Tržačana B.F. s Kolonje, ki naj bi se bil po trditvah njegovih sosedov večkrat nagzadrževal na stopniščnem presledku v bloku, kjer stanuje.

Ne mečete čikov na tla

Pripadniki mestne policije so v prejšnjih dneh oglobili moškega s kraticami S.S., ki je v Ul. Giulia vrgel na tla cigaretni ogorek oz. čik in bo moral zato plačati 50 evrov. V prvih petih mesecih letošnjega leta so redarji izdali že 114 tovrstnih kazni.

Lažni osebni podatki

Kolesarska izvidnica mestne policije je pred dnevi v tržaškem mestnem središču ustavila 36-letnega senegalskega državljanina, ki je prodajal najrazličnejše blago. Čeprav je moški s stalnim bivališčem v pokrajini Treviso razpolagal z veljavnim dovoljenjem za bivanje, je policistom postregel z lažnimi osebnimi podatki in dejal, da je brez stalnega bivališča. Zato mu zdaj očitajo izdajanje lažnih podatkov in upiranje zahtevi po predstaviti veljavnega osebnega dokumenta.

OBČINA TRST - Poletni urnik in nekaj drugih novosti

Prijaznejše izpostave

Ob birokratskih storitvah bodo v njih ponujali tudi razstave, bralne seanse in otroške kotičke

Junij je mesec, ko številne ustanove spremenijo delovni čas. Novosti, ki bodo z 10. junijem vstopile v veljavo na občinskih izpostavah, je na včerajnji novinarski konferenci nanizala podžupanja Fabiana Martini, ki je posregla tudi z infomacijo o nekaterih zanimivih iniciativah.

Glavna novost letošnjega poletja bo povezana z občinsko izpostavo v Ul. Giotto št. 2, ki bo ob ponedeljkih in sredah neprekinitno odprta med 8.45 in 16. uro. Ob torkih, četrtekih in petkih pa bo izpostava obratovala med 8.45 in 12.15. Ostale izpostave bodo obratovale po ustaljenem poletnem delovnem času, se pravi od 8.45 do 12.15, ob ponedeljkih in sredah pa med 14. in 16. uro. Martinijeva je prebivalce na Krasu opozorila, da bo izpostava na Opčinah

zaprta ob sredah, ko bo obveznosti mogoče opraviti na Proseku, kjer bo izpostava odprta le ob sredah, in sicer med 8.45 in 12.15 ter med 14. in 16. uro. Občinsko izpostavo v Ul. Caprin pa bodo v poletnih mesecih preselili v sosednjo občinsko knjižnico, kjer bodo občani med čakanjem lahko prebirali knjige, revije in podobno.

Poleg omenjenega delovnega časa je podžupanja včeraj naštela tudi nekaj novosti, ki bodo uporabnikom teh centrov čakanje naredile prijetnejše. Občinska uprava dela v smeri, da bi tudi občinske izpostave postale nekakšen prostor združevanja, je dejala Martinijeva in dodala, da so prav zato za občane pravili niz pobud. Za najmlajše občane bo poskrbel otroški kotiček, kjer bodo otroci med čakanjem lahko risali. Razna

zdržanja bodo pripravila tudi kraje predstave, srečanja, bralne seanse ... Svoj čas pa bodo občani lahko koristno uporabili tudi ob gledanju razstav.

Na podlagi napovedanih novosti lahko sklepamo, da si je za obisk občinskih izpostav treba vzeti kar nekaj časa, saj se pogosto dogaja, da dejansko občitimo v vrstah. Da bi omilili vrste na občinskih izpostavah, je že poldrugo leto v veljavi praksa, da po vsako potrdilo sploh ni potrebno hoditi na izpostavo. Fizične osebe lahko namreč za marmikateri dokument same napišejo potrdilo, to pa še ne velja za pravne osebe, ki potrebujejo še naprej formalna potrdila, ki jih izdajajo občinske izpostave. Več informacij o samocertificiranju lahko občani in občanke dobijo na spletni strani www.retecivica.trieste.it. (sc)

SVETOVNI DAN OKOLJA - Vrsta prireditve tudi v Trstu

5. junij bo zeleni dan

Eko menu v vrtcih in jaslih, srečanje otrok na Velikem trgu, delavnice, razstave in druge

5. junija obeležujemo svetovni dan okolja, ki letos poteka pod geslom Think, Eat, Save (Misli, Jej, Ohranjaj). Dan, ki je v celoti posvečen trajnostnemu in zelenemu razvoju, bo z nizom pobud obeležila tudi tržaška Občina, ki je v projekt povabila Deželo FJK, Pokrajino Trst in Zdravstveno podjetje. Predstavniki tako pisane zasedbe inštitucij so na včerajnji predstaviti dogodka poudarili, da je treba spodbujati trajnostni pogled na svet, ki bo pomagal graditi našo trajno prihodnost.

Prihodnjo sredo bodo v mestu potekale različne delavnice in podobne prireditve, ki bodo namenjene predvsem otrokom. Organizatorji so prepričani, da je treba najmlajšim občanom omogočiti, da postanejo dejavni členi trajnostnega in uravnoteženega razvoja. Zeleni dan, kot so poimenovali 5. junij, bo pester na različnih koncih mesta, najbolj živahno pa bo v jutranjih urah na Velikem trgu, kjer bo potekalo nagrajevanje vrtcev in šol, ki so se udeležili letošnjega okoljevarstvenega natečaja Julius Kugy. V popoldanskih urah se bo dogajalo

tudi v gledališču Miela, kjer bodo predstavili didaktične projekte za novo šolsko leto (ob 18. uri) in sklepno oceno projekta Orti in Condotta, zavrteli pa bodo tudi film Mož, ki je sadil drevesa. Tega dne bo mogoče prisluhniti tudi "zelenim" bralnim uricam, predavanjem o pomenu recikliranja, otroci bodo lahko urejali gredice in obiskali zanimive razstave, osrednje prizorišče pa bo Veliki trg. Pester koledar dogodkov se bo nadaljeval tudi v četrtek, 6. junija.

Svetovni dan okolja pa bo občinska uprava obeležila tudi s posebnim kioskom v občinskih vrtcih in jaslih. Otroci bodo še zadnjic v tem šolskem letu lahko okušali eko in zdravo kisilo, s katerim želijo ponujati trajnostne namige. Gre namreč za eko menu, v katerev so sestavine, ki imajo skoraj ničen vpliv na okolje.

Več o prvi izdaji Zelenega dne ob svetovnem dnevu okolja pa na spletni strani www.retecivica.trieste.it ali www.provincia.trieste.it. (sc)

SOMPD Vesela pomlad in Društvo Finžgarjev dom vabita v Finžgarjev dom na

GLASBENO-GLEDALIŠKO PRIREDITEV

Oblikovali jo bodo:
- DPS Vesela pomlad
- ansambel U'penska mularja
- in gojenci tečaja lepe govorice Radijskega odra z igrico PET PEPELK

Začetek ob 20.uri

Jutri popoldne spet vabljeni!
Na sporednu bodo petje, igrica in čarownike!

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 1. junija 2013

FORTUNAT

Sonce vzide ob 5.19 in zatone ob 20.47 - Dolžina dneva 15.28 - Luna vzide ob 1.27 in zatone ob 13.39

Jutri, NEDELJA, 2. junija 2013

ERAZEM

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15 stopinj C, zračni tlak 1000 mb ustaljen, vlaga 85-odstotna, veter 5 km na uro ju gozahodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 18 stopinj C.

Lekarne

Do sobote, 1. junija 2013
Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg S. Giovanni 5 - 040 631304, Ul. Alpi Giulie 2 - 040 828428, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 271124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Ul. Alpi Giulie 2, Oširek Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Oširek Sonnino 4 - 040 660438.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Danes si bosta večno ljubezen obljudila

Chiara in Danijel

Polno ljubezni, sreče in veselja jima na skupni poti voščimo prijatelji

Čestitke

Že 50 let je mimo! Draga DARJA in FRANKO, vso srečo, zdravja in še veliko medsebojnega razumevanja in potrpljenja Vama želimo Sara, Katarja in Barbara v vsemi dragimi.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Una notte da leoni 3«.

ARISTON - 18.45, 21.00 »No - I giorni dell'arcobaleno«; 17.00 »Tyrannosaurus«.

ARISTON DEI FABBRI - 18.45, 21.00 »Take Shelter«.

CINECITY - 15.15, 17.00 »Disney - Gli Aristogatti«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Una notte da leoni 3«; 15.30, 17.40, 19.50 »Epic«; 15.30, 18.30, 21.30 »La grande bellezza«; 18.45, 21.40 »Il grande Gatsby«; 15.30, 16.30, 19.15, 20.00, 21.00 »Fast & Furious 6«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Solo Dio perdon«; 18.30, 22.10 »Urla nel silenzio - Il cao Pescia«.

DANES,
sobota
1. junija,
ob 18. uri

v Kulturnem domu na Proseku

2. FESTIVAL
MLADINSKIH ORKESTROV
“SLAVKO LUXA”

Vabljeni!

FELLINI - 17.00, 18.50, 20.40 »Benvenuti a Saint-Tropez«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.50, 21.15 »Il grande Gatsby«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 19.00, 21.30 »La grande bellezza«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.40, 18.00, 19.20, 20.40, 22.00 »Slow Food Story«.

KOPER - PLANET TUŠ - 11.50, 16.30, 22.40 »Arbitraža«; 18.15 »Balkanska bojevnica«; 15.50 »Hipnotizer«; 12.40, 18.20, 20.10, 21.00, 22.50 »Hitri in drzni 6«; 16.40 »Klic v sili«; 13.45, 14.30, 16.00, 17.00, 18.10, 19.10, 20.20, 21.20, 22.30, 23.30 »Prekrojana noč 3«; 14.10 »Skrivnostni varuh gozda 3D«; 11.30, 12.20, 13.20, 16.05 »Skrivnostni varuh gozda«; 18.40 »Vaje v objemu«; 21.15 »Veliki Gatsby 3D«; 12.00 »Zambezija«; 20.45 »Zlobni mrtveci«; 18.35 »Zvezdne steze: V temo 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 20.15, 22.15 »Effetti collaterali«; 15.40 »Disney - Gli Aristogatti«; Dvorana 2: 15.30, 17.10, 18.45 »Epic - Il mondo segreto«; Dvorana 3: 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Solo Dio perdon«; Dvorana 4: 15.40, 17.50, 20.00, 22.10 »Fast & Furious 6«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Tutti pazzi per Rose«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMA - Dvorana 1: 17.45, 20.10, 22.10 »Una notte da leoni 3«; Dvorana 2: 19.45, 22.15 »La grande bellezza«; 16.30, 18.00 »Gli Aristogatti«; Dvorana 3: 17.20, 19.50, 22.15 »Fast & Furious 6«; Dvorana 4: 17.30 »Epic«; 19.40, 22.10 »Il grande Gatsby«; Dvorana 5: 17.20, 20.15, 22.00 »Tutti pazzi per Rose«.

OBČINA DOLINA - Odborništvo za Socialno službo organizira od 8. do 15. septembra letovanje v Rimini za občane, ki so dopolnili 60. leto starosti. Vpisovanje bo v Anagrafskem uradu od torka, 18., do petka, 28. junija, s sledenim urnikom: torek-petak od 8.30 do 12.15; ob sredah tudi od 14.30 do 16.45. Namenjeno je občanom s stalnim bivališčem v občini Dolina.

ZA BRATISLAVO in s katamaranom na Dunaj od 14. do 16. junija, je še nekaj prostorov. Pokličite na tel. št.: 340-2741920.

SKD SLOVENEC vabi 1. in 2.6.2013 na

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Osnovni abonmajski program

Avtorski projekt Igorja Pisona

HOZANA TEKOČEMU RAČUNU

Režija: Igor Pison

Danes ob 20.30 – Red B – v gledališču Teatrino Basaglia v parku nekdanje umobolnice pri Sv. Ivanu, Ul. Weiss 13.

Vse ponovitve v gledališču Teatrino Basaglia.

Rezervacija je obvezna.

v petek, 7. junija ob 20.30- Reda T in F

v soboto, 8. junija ob 20.30- Reda K in B

v nedeljo, 9. junija ob 16.00 - Red C

(nedeljski avtobusni prevoz za

Obvestila

PRIČENJA SE TEČAJ SLOVENŠCINE, stopnja A2, 36 ur. Vsak ponedeljek od 18.00 do 20.15 na sedežu AdF v Trstu. Prvo srečanje: 3. junija. Na razpolago so še prosta vpisna mesta. Info: ts@ad-formandum.org, tel. 040-566360.

SKD SLOVENEC Boršt - Zabrežec vabi na poletna glasbena kampusa za otroke od 6. do 14. leta, ki bosta v parku Hribenca v Zabrežcu od 10. do 14. junija in od 17. do 21. junija. Info: Goran Ruzzier 328-3635626, ali goranruz@gmail.com

49. RAZSTAVA VIN V ZGONIKU: danes, 1. junija, ob 10.00 v sušilnici predavanje Martine Malalan o zeliščih, med 15.00 in 18.00 mednarodno tekmovanje Sprint skirroll; ob 16.00 turnir v briškoli; ob 19.00 nastop plesne skupine SKD Rdeča zvezda - Actis; ob 20.00 ples z ansamblom Nebojsega. Danes in nedeljo bosta na razstaviščem prostoru tržnica in razstava starih vesp, od 15.00 do 18.00 možen brezplačni ogled Botaničnega vrta Carsiana in Briškanske jame po znižani ceni (kuponi pri blagajni). Urnik razstav v občinski stavbi: 17.30 - 20.30, na dvorišču šole »1. maj 1945« razstava kmetijske opreme in orodja. Nedelja, 2. junija, ob 9.00 v Športno-kulturnem središču v Zgoniku pokal Zgonik v karateju; ob 9.30 turnir v šahu, ob 13.00 srečanje harmonikašev, ob 14.30 nagrajevanje tekmovanja skirroll, ob 17.00 nastop lipicancev, ob 18.00 nagrajevanje vinarjev, oljkarjev, harmonikašev in fotografiskega natečaja ter ex-temporeja Odprte osmice, ob 18.45 nastop folklorne skupine Rodnik, ob 20.00 ples z ansamblom Venera.

AŠD SOKOL, ob priliki napredovanja v Dligo organizirajo sokolovi košarkarji na odprttem igrišču Sokola v Nabrežini, danes, 1. junija, popoldanski pik nik. Točno vabljeni prijatelji in člani, ki bodo imeli tudi priliko poravnati letno članino.

EKOLOŠKA SOBOTA - Rajonski svet za Zahodni kras in AcegasAps organizirata danes, 1. junija, od 9. do 17. ure potujoči zbirni center za kosovne odpadke v Križu na sedežu Civilne zaščite (v vsem rekreacijskem centru).

SEKCIJA VZPI ANPI Prosek Kontovel Anton Ukmars Miro vabi v nedeljo, 2. junija, na komemoracijo v spomin na 10 obešenih talcev. Svečanost na Proseški postajti se bo začela ob 11. uri.

KRUT vabi na zadnje srečanje iz sklopa Zdravje je naša, odločitev na temo »Zdravi na dopustu«, v ponedeljek, 3. junija, ob 17.30 na sedežu krožka. Inženir živilske tehnologije Marija Merljak bo obrazložila kako lahko preživimo poletne dni v prijetnem počutju, brez težav in bolečin. Dodatna pojasnila in prijave na sedežu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it

TPPZ PINKO TOMAŽIĆ sporoča, da bodo v torek, 4. junija, namesto vaj pevci šli na ogled filma »Na svoji zemlji« v letni kino na Manzolihevem trgu v Izoli. Začetek filma ob 21. uri.

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljanca vabi vse, ki so med letom vadili jogo z učiteljem Goranom, da se udeležijo pohoda po kolesarski stezi od Rimcmanj do Drage, v sredo, 5. junija. Zbirališče pred gledališčem France Prešeren ob 17.20. S seboj prinesite pijačo ali prigrizek, da bomo skupaj nazdravili. V primeru slabega vremena bo srečanje v društvenih prostorih.

OBČINA DOLINA obvešča, da bodo od 5. do 12. junija, potekale v občinskem Uradu za izobrazbo in šolske storitve (urnik obratovanja z javnostjo) od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00 ure, ob ponedeljkih in sredah tudi od 15.00 do 17.00 ure), vpisovanja v občinska poletna centra, ki se bosta odvijala od 17. do 28. junija (športni kamp nogometna, odbojke in košarke v konvenciji z AŠD Breg) in od 1. do 26. julija (tradicionalni poletni center). Obrazci in podrobnosti o vpisovanju so na razpolago na občinski spletni strani www.sandorligodolina.it. Za dodatne informacije: 040-8329239/281 ali scuole-solstvo@sandorligodolina.it

SKD BARKOVLE, Ul. Bonafata 6, vabi

v sredo, 5. junija, ob 20.00 - na večer na temo »Ko postanemo starejši - kaj potem? Ali kako se soočati na najboljši način z našimi zreliimi leti«. Na sporednu bo zabavni film z Jackom Nicolsonom »About Schmidt« (italijansčini). Prisoten bo izvedenec Danijel Žerjal. V sodelovanju z A.R.I.S.- Ass. Ricerca Interventi Studi sull'Invecchiamento. Večer, v slovenščini in italijsčini, je namenjen vsem, starejšim in mlajšim. Vstop prost. Vljudno vabljeni.

SKD TABOR - Prosvetni dom Opcine vabi na zaključni večer otroških delavnic »Zaigrajmo in zaplešimo« v sredo, 5. junija, ob 19.00: gledališka delavnica v sodelovanju z Združenjem staršev OŠ F. Bevk »Nočemo biti dinozavri«, mentor Tatjana Malalan društvena plesna delavnica in plesalke delavnic sorodnih društev, mentor Jelka Bogatec.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB »L. KOŠIR« vabi slovenske filateliste in prijatelje na mesečno srečanje, ki bo v sredo, 5. junija, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Frančiška 20.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE KROŽEK »GOAT-KRAS« vabi v četrtek, 6. junija, ob 20. uri v dvorano bivšega ljudskega doma v Križu na srečanje z izvoljenimi predstavniki SKP. Sledi praznik včlanjevanja 2013.

JUS NABREŽINA vabi člane na redni občni zbor, ki se bo vršil v petek, 7. junija, ob 20.00 v dvorani SKD Igo Gruden, Nabrežina št. 89. Zaradi pomembnosti občnega zabora računamo na polnoštevilno prisotnost članov.

NK KRAS IN FC PRIMORJE v sodelovanju z ZŠSDI organizira »Športni teden« za dečke in deklice letnikov 2000 - 2007 od 10. do 14. junija, na športnem igrišču na Proseku (Rouna). Poleg nogometnih veščin, se bodo otroci preizkušali v najrazličnejših športnih panozag. Poskrbljeno bo za jutranjo in pooldansko malico ter kosilo. Urnik: 8.15 - 17.00. Vpis najkasneje do petka, 7. junija. Za prijave in informacije: tajništvo 040-2217104, Roberta 333-2939977, Franco 340-2467782.

SPDT prireja tečaj nordijske hoje. Srečanja bodo potekala ob petkih in sicer 7. in 14. junija, od 17.00 do 19.00, zbirališče pri spomeniku na Proseku ob 16.45. Za informacije in prijave tel. 040-220155 (Livio).

FOTOVIDEO TRST80 z naslovom »Objektivi: kje, kaj in kako...?« Mentor tečaja: Gino Dal Col, izkušen fotograf in dolgoletni član fotokrožka. Lekcija teorije bo v soboto, 8. junija, ob 18.00 v učilnici, praktika pa v nedeljo, 9. junija, (8.30-19.00) na terenu. Sledil bo zaključni večer s projekcijo, ogledom in diskusijo fotografij. Udeleženci naj prinesejo s seboj vse objektive in fotoaparat, kjer ga nima si ga lahko priskrbi pri krožku. Na razpolago bodo tudi objektivi za testiranje. Prijave in informacije na tel. št.: 329-4128363 (Marko).

KRUT obvešča, da so na razpolago še zadnja mesta za skupinsko bivanje z možnostjo prilagojenega paketa za zdravje ali dobro počutje v Termah Radenci od 9. do 19. junija. Informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/B - tel: 040-360072, krut.ts@tiscali.it

KRUT obvešča, da so na razpolago še zadnja mesta za skupinsko bivanje z možnostjo prilagojenega paketa za zdravje ali dobro počutje v Termah Radenci od 9. do 19. junija. Informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/B - tel: 040-360072, krut.ts@tiscali.it

JADRALNI KLUB ČUPA, pod pokroviteljstvom ZŠSDI, organizira štiri 10-dnevne jadralne tečaje na optimistih. Namenjeni so osnovnošolcem, ki znajo plavati, poskrbljena jadrnica, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v FIV. Odvijajo se od ponedeljka do petka 9.00-17.00: prvi 10.- 21. junij; drugi 24. junij-5. julij; tretji 8.-19. julij; četrti 22. julij-2. avgust. Omejeno število mest. Vpisovanja in informacije: tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih 9.00-13.00 in ob sobotah 16.00-18.00 na sedežu v Sesljanskem zalivu, tel./fax 040-299858, info@yccupa.org, www.yccupa.org.

TPK SIRENA IN ZŠSDI organizirata, od 10. junija do 27. julija, jadralne tečaje namenjene otrokom od 6. do 12. leta. Info: tajništvo pomorskega sedeža, Miramarski drevored 32, ob ponedeljkih 9.00-12.00 ter ob sredah in petkih 18.00-20.00; tel. 040-422696, info@tpkcntsirena.it; www.tpkcntsirena.it.

ZŠSDI organizirata, od 10. junija do 27. julija, jadralne tečaje namenjene otrokom od 6. do 12. leta. Info: tajništvo pomorskega sedeža, Miramarski drevored 32, ob ponedeljkih 9.00-12.00 ter ob sredah in petkih 18.00-20.00; tel. 040-422696, info@tpkcntsirena.it; www.tpkcntsirena.it.

SKD SLOVENEC vabi na »43. praznik vin«, ki bo do nedelje, 2. junija, v parku

v gostilno v Mayhinja na predstavitev knjige »La banda Colottic Claudie Cernigoi in na predstavitev glasila VZPI Trst ter na praznik včlanjevanja 2013.

ZSKD sporoča mladim med 16. in 18. letom, da se lahko vključijo v civilno službo za mladoletne preko ZSKD in ARCI Servizio Civile. Razpis bo odprt do 10. junija, pričetek pa v začetku julija. Vse info prejmete na sedežu ZSKD, Trst - Ul. San Francesco 20, tel. 040-635626, trst@zskd.org, ali na ARCI S.C., Ul. Fabio Severo 31, tel. 040-761683.

ODBOR ŠD MILADINA vabi vse člane na redni občni zbor v sredo, 12. junija, v domu A. Sirka v Križu. Prvo sklicanje bo ob 20.00, drugo pa ob 20.30.

AŠD SK BRDINA sklicuje v petek, 14. junija, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v domu Brdina na Općinah (Proseška ul. 109) 18. redni volilni občni zbor. Vljudno vabimo vse člane, da se občnega zabora udeležite.

SK DEVIN sklicuje 39. redni letni občni zbor v soboto, 15. junija, ob 18. uri na sedežu v Slivnem. Sledilo bo nagrajevanje društvene tekme in družabnost.

TABORNIKI RMV vabijo vse starejše in bivše člane Rodu na srečanje »Nazaj v taborniki rai 2013«. Taborili bomo v kraju Kred pri Kobaridu ob petka, 26. do nedelje, 28. julija. Prijave zbiramo do 15. junija. Dodatne informacije in prijavnično lahko zaprosite po elektronski pošti taborniskiraj@gmail.com ali na telefonskih številkah 339-4120280 (Andrej), 335-5316286 (Veronica) in 349-3887180 (Gabriel).

PIKAPOLONICA - ŠC Melanie Klein obvešča, da so na razpolago še zadnja mesta za poletni center, ki bo od 1. julija do 7. septembra v Bazovici, v sodelovanju z ZŠSDI - jem. Vpišete se lahko v uradu (Ul. Cicerone 8, ob ponedeljkih in četrtekih od 9.00 do 13.00 in ob sredah od 12.30 do 16.00) ali preko spletnih strani www.melanieklein.org.

SLORI - razpisuje nagrade za zaključena univerzitetna dela druge in tretje stopnje, diplome štiriletih študijskih programov, magisterije in doktorate. Rok oddaje je 17. junija. Razpisne pogoje in prijavnično dobite na www.slori.org

ARTEDEN JUNIOR Umetniške delavnice za osnovnošolske otroke v sklopu Artedna, ki ga prireja SKD Lonjer-Katinara, se bodo odvijale od ponedeljka, 1., do petka, 5. julija, v ŠKC v Lonjerju. Informacije in prijave na tel. 338-409922 (Emma) ali na emmalina.marinelli@yahoo.it.

SKD VIGRED organizira od ponedeljka, 1., do petka 5. julija, v Šempolaju letno delavničko (od 8. do 13.30) za otroke, ki obiskujejo v tem šolskem letu vrtec in osnovno šolo. Prijava na tajništvo skdvigred.org - tel. 380-3584580.

Prireditve

ANPI-VZPI: razstava »Ko je umrl moj oče - risbe in pričevanja otrok v italijskih taboriščih« je na ogled do 2. junija v Skladišču idej - Magazzino delle Idee (vstop prost). Urvnik: danes, 1. in nedeljo, 2. junija, 10.00-13.00 in 16.00-20.00.

GLASBENA MATICA in Strings festival Kras vabita na zaključni nastop violinistov izpopolnjevalnih tečajev prof. Armina Šeška in Vasilija Melnikova, ki bo danes, 1. junija, ob 18.30 v Gallusovi dvorani na šoli GM, Ul. Montorsino 2 v Trstu.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK vabi na 2. Festival Mladinskih orkestrov »Slavko Luxa«, ki bo danes, 1. junija, ob 18.00 v Kulturnem domu na Proseku. Sodelujejo Šolski pihalni orkester Glasbene šole Komen, Mladinski orkester Godbenega društva Prosek in »Tamali« Brkinske godbe 2000.

KRIZ - župnijska skupnost in Slomškovo društvo v sodelovanju s Socialno akademijo iz Ljubljane in gledališko skupino Marta, Marta, vabita na veseli večer »Marta, Marta skeči s svetopisemskimi motivi«. Danes, 1. junija, ob 20. uri, v župnijski dvorani v Slomškovem domu v Križu.

SKD SLOVENEC vabi na »43. praznik vin«, ki bo do nedelje, 2. junija, v parku

Hribenca v Zabrežcu s sledečim sporedom: danes, 1. junija, ples z ansamblom »Gedore«; nedelja, 2. junija, ples z ansamblom »Hram«. Oba dneva bo razstava vin domaćih vinogradnikov in delovali bodo dobro založeni kioski s specialitetami na žaru.

SKD SLOVENEC vabi na razstavo »Zlata nitka« ročna dela vezilj iz Boršta ob 20-letnici skupnega vezanja in s sodelovanjem šivilj brške nose pri SKD F. Prešeren v Srenjski hiši v Borštu. Urnik razstave: danes, 1., in nedelja, 2. junija: 10.00-12.00 in 15.00-20.00.

SKP IN SIK vabita na razstavo »Zlata nitka« ročna dela vezilj iz Boršta ob 20-letnici skupnega vezanja in s sodelovanjem šivilj brške nose pri SKD F. Prešeren v Srenjski hiši v Borštu. Urnik razstave: danes, 1., in nedelja, 2. junija: 10.00-12.00 in 15.00-20.00.

AŠD SK BRDINA sklicuje v petek, 14. junija, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v domu Brdina na Općinah (Proseška ul. 109) 18. redni volilni občni zbor. Vljudno vabimo vse člane, da se občnega zabora udeležite.

SOMPD VESELA POMLAD IN DRUŠTO FINŽGARJEV DOM vabita na dvojno, glasbeno-gledališko prireditev ob zaključku šolskega leta, ki bo danes, 1. junija, ob 20. uri in v nedeljo, 2. junija, ob 18.00 v dvorani Finžgarjevega doma na Općinah. Današnji program bodo oblikovali MIDPS Vesela pomlad, Tečaj lepe govorice Radijskega odrada z igrico Pet Pelek Žarka Petana in ansambel Uopenska mularija, v nedeljo pa bodo nastopili OPZ Vesela pomlad, otroška dramska skupina Tamara Petaros z igrico Lučke Susiš Torta za mamo 5 in čarodejka Karly Ann.

BALETO DRUŠTVO DIVAČA vabi v nedeljo, 2. junija, ob 18. uri v Kosovelov dom v Sežani na Baletno revijo na Krasu »Iz plesa v pravljico«. Vabljeni vsi, ki imate radi umetnost skupaj s svojimi najmlajšimi, ki bodo uživali v čarobnosti baletnih korakov, kostumov in pravljicnih bitij.

KONTOVEL - župnijska skupnost vabi na slovesnost Rešnjega Telesa in Krvi. V nedeljo, 2. junija, ob 8.30, v župnijski cerkvi slovesna evharistija; sledi procesija po vaških ulicah (procesija odpade v slučaju

BRALNA ZNAČKA - Več srečanj na Tržaškem

Književniki pri učencih

Včeraj je na slovenskih šolah na Tržaškem potekala celo vrsta zaključnih srečanj v okviru pobude Bralne značke s podelitvijo priznanj vnetim mladim bralcem, ki so bili deležni obiska nekaterih priznanih slovenskih književnikov, ki sta ga tudi letos omogočila Zavod Republike Slovenije za šolstvo in Društvo Bralna značka Slovenije.

Tako je dijake Nižje srednje šole Ivana Cankarja pri Sv. Jakobu, ki deluje v okviru Večstopenjske šole Sv. Jakob, obiskal pisatelj Andrej Rozman Roza, njihove vrstnike, ki obiskujejo NSŠ Srečka Kosovela na Općinah in NSŠ Franca Levstika na Proseku v okviru Večstopenjske šole Općine, pa mladinska pisateljica Nejka Omahen. Učenci osnovnih šol in dijaki NSŠ Sv. Cirila in Metoda v okviru Večstopenjske šole Vladimirja Bartola pa so imeli na spoprodu obisk kar treh avtorjev: pesnice in pripovedovalke Anje Štefan, mladinske pisateljice Janje Vidmar, pa tudi domačega literata, svetoivanskega pesnika Marka Kravosa. Učence osnovnih šol in NSŠ Iga Grudna, ki delujejo v okviru Večstopenjske šole Nabrežina, pa je obiskala pevka in zbiraljica ljudskega blaga Ljuba Jenče.

V smeri urinega kazalca: Nejka Omahen pri openskih nižješolcih, Anja Štefan in Janja Vidmar pri Sv. Ivanu kot gostji učencev osnovnih šol Večstopenjske šole Vladimirja Bartola in Ljuba Jenče z učenci osnovnih šol Večstopenjske šole Nabrežina

KROMA

Ambasador Izraela prvič na obisku

Izraelski veleposlanik v Rimu Natan Gilon je včeraj prvič obiskal Trst. Bil je gost na županstvu in na sedežu Pokrajine, kjer sta ga sprejela župan Roberto Cosolini in podpredsednik Igor Dolenc, v deželnem palači pa se je diplomatski predstavnik srečal s podpredsednikom Dežele Sergiom Bolzonellom. Na srečanjih je tekla beseda o gospodarskih in kulturnih izmenjavah med Italijo in Izraelom ter o preteklim in današnjem doprinosu lokalne judovske skupnosti pri razvoju Trsta.

Na tržaških poštah dnevno 134 tisoč plačil

V poštnih uradih naše pokrajine dnevno sprejmejo okoli 134 tisoč plačil, na deželnih ravni pa je takšnih plačil skoraj 600 tisoč. Plačilo s poštno položnico stane 1,30 evra, za občane, ki imajo več kot 70 let, pa znaša strošek 0,70 evra. Od včeraj so na glavni pošti in v izpostavni v Ul. Marconi odprli še dodatno okence, ki je namenjeno izključno poštnim položnicam.

Nekatere mestne ulice zaprte za promet

Mestna uprava bo danes in jutri znova preizkusno zaprla za promet nekatere ulice v središču Trsta. Torkrat bodo na vrsti nekatere ulice na območju Trga Stare mitnice, pobuda sodi v sklop priprav na nov prometni načrt. Prireditelj pobude, ki nosi naslov Vivi la strada (Živi cesto), je Občina Trst, v sodelovanju z nekaterimi združenji in ustanovami. Pešci v tem delu mesta bodo danes lahko uživali brez prometa med 10. in 23. uro, jutri pa med 10. in 19. uro.

Pobuda o pomenu materinega mleka

Materino mleko se nikoli ne pozabi, je naslov pobudi, ki se bo danes in jutri odvijala na Borzem trgu (v primeru dežja na Trgovinski zbornici). Gre za medijsko kampanjo zdravstvenega ministrstva (podpira jo Občina Trst) za ovrednotenje materinega mleka in materninstva na sploh.

AcegasAps
Società del Gruppo Hera

Kam z odpadki?

Da bi izboljšali ločeno zbiranje in zaježili pojav divjega odlaganja kosovnih odpadkov ob cestah, bomo v naslednjih sobotah od 9. do 17. ure uredili potujoče zbirne centre na različnih lokacijah.

1. JUNIJ
Sedež Civilne zaščite
(bivši rekreacijski center) Križ

8. JUNIJ
Območje parkirišča ob Rizarni pri Sveti Soboti (dostop z ulice Rio Primario)

15. JUNIJ
Območje parkirišča ob krožišču pri Bošketu, sedež Šestega Okraja

KOSOVNI ODPADKI pohištvo, žimnice, obešalniki, lestenci, smuči, kovinske police in mreže, lonci, pločevinke, ročke, železni predmeti

BELA TEHNIKA IN ELEKTRONIKA hladilniki, pralni stroji, sesalniki, TV-ji, radio sprejemniki, računalniki, grelci vode

ZELENI ODREZ trava, listje, veje, odpadki rastlinskega izvora

STEKLENE ŠIPE okensko steklo, ogledala

NEVARNI ODPADKI laki, barve, neuporabljena topila, uporabljena olja

PNEVMATIKE IN SVINČEVI AKUMULATORJI (avtomobilske baterije)

EKOLOŠKE SOBOTE

MAČKOLJE - Prejšnji konec tedna

Vreme zagodlo 51. Prazniku češenj

Prejšnji konec tedna je deževno in mrzlo vreme pošteno zagodlo organizatorjem 51. Praznika češenj v Mačkoljah. V petek in soboto sploh niso odprli niti kioskov, medtem ko je v nedeljo popoldne nastopila godba Sveti Anton, zvečer pa sta ploha in burja pregnali obiskovalce, če-

prav je stekel ples s Kraškimi muzikanti. Obisk je bil skromen tudi v ponedeljek, ko je igral ansambel Nebojseg. Pri PD Mačkolje, ki prireja priljubljeno manifestacijo, kjer sodeluje približno 80 prostovoljev (na sliki KROMA nekateri od teh), upajo, da bo prihodnje leto bolje.

BENETKE - Odprtje 55. mednarodnega bienala likovne umetnosti

Vpogled na aktualne tematike vabi k razmisleku o spremembah

Slovenski paviljon v Galeriji A&A v Benetkah predstavlja razstavni projekt Jasmine Cibic

Benetke so v teh dneh živahno prizorišče različnih likovnih izlivov, ki jih prinaša sodobna umetnost. 55. mednarodni bienale likovne umetnosti in 47 spremjevalnih pobud nudi širok vpogled na aktualne tematike, ki vabijo k razmisleku o spremembah. Sodobno likovno snovanje postaja vse bolj kompleksen in raznolik pojav, zato je potreben pogled iz različnih perspektiv. Bienale si prizadeva predvsem nuditi gledalcem različne ključne razbiranja. Živimo namreč v času, ki nas nenehno preplavlja s podobami, vse bolj prefinjena tehnologija daje človeku obenem iluzijo, da obvlada prostor, dejansko pa potrebujemo, da nas nekdo vpelje v podožljvanje umetniškega sveta, kar omogoča večjo soudeleženost.

Po že utečeni praksi se bienale deli v dva večja sklopa. Prvi vzpostavlja vez z zgodovino s predstavnosti posameznih držav, za drugi del pa opravi na izbrano tematiko izbor razstavljalcev komisar Massimiliano Gioni, ki si je letosnjem bienale zamislil kot Enciklopedično palačo. Sklicuje se na utopični likovni projekt Marina Auritija iz leta 1955, ki se je zamislil imaginarni stolp z arhivom znanja celotnega človeštva. Tematika odpira celo vrsto vprašanj o odnosu med podočno in znanjem, o likovni pojavnosti abstraktnih pojmov, sad asociativnosti

ustvarjalnega procesa. V ospredju je torej vloga umetnosti v povezovanju mikrokozmosa umetnikovega notranjega sveta z makrokozmosom. Gioni je upošteval pluralnost izrazov in presegel pojem profesionistov ter upošteval enakovredno tudi ustvarjalce, ki izhajajo iz drugih strok, v duhu kontaminacije med zvrstmi, ki označuje naš čas. Rezultat je vse prej kot enciklopedičen, saj se nam razkrivajo fantastične vizije in fantazijski scenariji. Nenazadnje je umetnost odraz družbe. Politika in ekonomija izvajata močan pritisk na kulturo, ki vodi v depresijo, zaupanje v svet umetnosti pa priča nov elan, ki ga je pomembno upoštevati. Umetnost je raziskovanje, izkušnja lepega prinaša skupnosti možnost prepoznavanja pripadnosti in približevanje na miroljuben način.

Na tej odmevnini mednarodni pobudo sodeluje 150 umetnikov iz 38. držav po leg 88. državnih predstavnistev, med katere im se tokrat prvič predstavlja tudi Vatikan. Pomenljiva je letošnja izbira zamenjave paviljonov med Francijo in Nemčijo v duhu odpiranja in sodelovanja.

V predelu parka Giardini in prenovljenih prostorih Arzenala si lahko ogledamo tematsko razstavo in del državnih paviljonov, medtem ko so številne države, ki so pristopile k sodelovanju, prisotne v samem jedru mesta. Slovenski paviljon v Galeriji A&A v Benetkah predstavlja razstavni projekt Jasmine Cibic, ki sta ga predlagala Muzej in galerija mesta Ljubljane ter galerija Škuc. Razčlenjeni projekt z naslovom »Za naše gospodarstvo in kulturo« se navezuje na osrednjo tematiko bienala in na koncept utopične na-

rave, ki odklanja selekcijo. Umetnica obravnava problem cenzure v navezi z arhitektturnim okvirjem paviljona s celovito instalacijo, na ogled sta dva filma na temo filozofske in arhitekturne ideje. V osrednjem prostoru galerije pa je razstavljen izbor slik iz Umetniške zbirke Državnega zbora, ki simbolično odražajo nacionalno identiteto. Notranjost paviljona je opremljena kot budoar s podobami endemičnega slovenskega hrošča, nacionalne ikone, ki je ostala odrinjena, zaradi njenega latinskega imena Anophthalmus hitleri.

Bienale bo na ogled do 24. novembra od 10. do 18. ure.

Jasna Merku
Na slikah: Jasmina Cibic: The Fruits of Our Land still in Slovenski paviljon na beneškem bienalu

SSG - Zadovoljstvo Laskave ocene za predstavo Še vedno vihar

V Slovenskem stalnem gledališču se optimistično poslavljajo od sezone 2012/13. Pred sinočnjo premiero zadnje predstave Hozana tekočemu računu, so potegnili črto pod predstavo Še vedno vihar, v koprodukciji s SNG Drama Ljubljana, v kateri so pod takirko režiserja Ivice Buljana nastopili igralci obeh ansamblov in poželi dober uspeh takoj v Ljubljani kot v Trstu. Odziv občinstva, kritike in medijev je bil razvesljajoč.

»Predstava Še vedno vihar, ki jo je Trst sprejel z navdušenjem, je za nas v SSG in za naše gledalce izjemno dragocena, obogatila nas je in nam dala novih moči za delo vnaprej,« je zapisala umetniška koordinatorica SSG Diana Koloini v zahvali, ki jo je poslala igralskemu ansamblu in osebu SNG Drama Ljubljana.

Dve premieri in pet ponovitev Handkejevega dela so v tržaško gledališče poleg zvestih abonentov privabilo tudi mnogo gostov in številne italijanske ljubitelje gledališča. Ravnatelj tržaškega gledališča Rossetti Antonio Calenda je na primer očenil, da v Italiji ta hip ni mogoče videti predstave tako visoke kvalitete. Ob tem je posebej pohvalil igralce. Gledališki kritik Roberto Canziani pa je, navdušen nad predstavo, pripravil intervju z režiserjem Ivico Buljanom za gledališko revijo Hystrio.

V SSG si zdaj nadejajo še dveh uspehov. Želijo si, da bi bila zadnja predstava v sezoni, avtorski projekt Igorja Pisona Hozana tekočemu računu, dobro sprejeta. Hkrati pa, kot poudarja predsednica Upravnega sveta SSG Maja Lapornik, naj bi slovenski tržaški teater razmeroma kmalu lahko dodelal program za naslednjo sezono in ga še pred poletjem predstavljal javnosti.

TOMIZZEV DUH

»Želim ti vse, kar ti želiš meni«

MILAN RAKOVAC

dicevo resnico? Ampak oni nikoli nimajo pravega odgovora. Jaz pa pravim: ali brali res hočeo vedeti? In , kar je še važnejše, bodo plačali za to, da bi vedeli?« Igor Mekina, eden tistih novinarjev, ki nepopustljivo iščejo resnico, je v Mladini objavil temeljiti tekst o tem Forumu, tu je del zapisu: »Majski Forum o tranzicijski pravičnosti in spravi, v Sarajevu, v okviru REKOM-a, civilnodružbene pobude s več kot 1.800 organizacij in posameznikov iz vseh držav, na stalih na območju nekdajne Jugoslavije, ki si prizadevajo za ustanovitev posebne regionalne komisije, ki bi ugotovila vsa dejstva in ustvarjanje točnega, uradnega in objektivnega zapisa o vojnih zločinah in drugih množičnih krštvah človekovih pravic na območju držav naslednic SFRJ ... Sarajevski režiser Dino Mustafić je na Forumu ocenil, da vladajoče politike v regiji še zmeraj manipulirajo z dejstvji in še vedno slavijo vojne zločince ... Pri tem pa je BiH, ne boste verjeli, država z največ bikoborbami v Evropi. Za to se vedno najde denar, za kulturno pa ne. Umetniška skupnost je manjšina, ki se upatja v veliki produkciji nacionalnega šunda in kiča. Vsi neuspehi sedanjosti se poskušajo opraviti s problemi iz preteklosti, v BiH so vsi, ki na to opozarjajo takoj tarče vulgarnega nacionalizma in fašizma... Zagrebški profesor Žarko Puhovski je izrazil pre-

pričanje, da se dejstva potvarjajo zaradi 'pisanja domoljubne zgodovine... Ljudje soglašajo samo o nesmislih. Namesto iskanja konsenza se je potreben vrniti k spopadu mnenj. Naloga intelektualcev pa ni pregon storilcev kaznivih dejanj, naša naloga je, da jih osramotimo... Professor Zoran Pajić: 'Danes imamo narcisoidne, arogantne voditelje, zato so opravičila obvisela v zraku. Opravičilo mora biti podkrepljeno z ustreznimi državniškimi ukrepi. Žrtve misijo, da opravičila niso iskrena, če jih politiki, ki pridejo domov, interpretirajo drugače...' Jakob Finci: 'Mislim, da bi morali najprej govoriti o zaupanju, ki ga še ni, in še nato o spravi, in povedal anekdoto o dveh Židih, ki sta se po dolgih leth prepričali, da si bosta odpustila. Jaz ti zato želim vse tisto, kar ti želiš meni', Kaj, a tako, a znova začenjaš s prepričom?..«

Na Forumu je požela velik aplavz Spomenka Hribar. »Sprava je - preprosto rečeno - nasprotje sovraštvu in maščevalnosti. Pripravljenost na spravo je že začetek spravnega procesa. Za to, da bi se spravni proces sploh lahko začel, je, kot rečeno, najprej pomembno spoznanje o absurdnosti vojne, potem - ob hkratnem saniraju porušene dežele - vzpostavitev občutka za pravičnost ... Pravičnost se izkazuje z obsodbami krivcev. Če krivci niso kaznovani, je

MUZEJI V ITALIJI Prost vstop za vse mlade in starostnike

V državnih muzejih po Italiji bodo imeli odslej prost vstop vsi otroci in mladi do 18. leta ter starostniki nad 65. letom. Prost vstop je bil doslej rezerviran le za otroke, mladostnike in starostnike iz držav članic Evropske unije. Po besedah ministra za kulturo Massima Braya morajo imeti možnost brezplačnega obiska muzejev vse otroci, ne glede na njihovo državno pripadnost.

Zaradi omenjene omejitve je vedno večkrat prišlo do neprijetnih situacij, ki niso bile primerne za državo, ki med svojimi vrednotami izpostavlja integracijo narodov in kulturno dediščino, je po izjavi za javnost zapisal minister.

Po sedaj veljavni zakonodaji pa imajo prost vstop v državne muzeje tudi invalidi, študenti umetnosti in arhitektur ter organizirane šolske skupine.

ITALIJA - Vlada sprejela predlog zakona za ukinitve javnega financiranja strank

Po novem naj bi politične stranke živele od donacij

RIM - Vlada je na svoji včerajšnji seji sprejela predlog zakona, ki v treh letih predvideva dokončno odpravo javnega financiranja strank, ki je vir politične korupcije. Proračunsko financiranje je bilo v središču vrste preiskav in škandalov v zadnjih mesecih zaradi zapravljanja denarja v več strankah na zabavah, v restavracijah in za nakit.

Predlog predvideva, da bi to financiranje vsako leto od leta 2014 progresivno zmanjšali. Leta 2014 bi stranke prejele samo še 60 odstotkov sredstev, ki so jim sicer dodeljena glede na volilni rezultat, leta 2015 bi prejele 50 odstotkov, 40 odstotkov leta 2016, leta 2017 pa jih ne bi več prejele.

Vodja Gibanja petih zvezd Beppe Grillo je na splošnih februarskih volitvah dobil veliko podporo z oblubo, da bo ta sistem odpravil, sam pa teh sredstev ni prejemal že več let. Že prejšnja vlada Maria Montijsa je sicer že preplovila proračunska sredstva za financiranje strank v letošnjem letu na 91 milijonov evrov.

V skladu s predlogom zakona bi se stranke finančire z donacijami, za katere naj bi veljale davčne olajšave. Za donacije od 50 do 5000 evrov naj bi uvedli 52-odstotni davčni odbitek, za donacije od 5000 do 20 tisoč

Predsednik vlade Enrico Letta

ga izvoljenega predstavnika v parlamentu ali v deželnem svetu ali ki so na zadnjih volitvah predstavile kandidate za deželni svet ali državni parlament vsaj v treh volilnih okrožjih oziroma za Evropski parlament vsaj v enem volilnem okrožju. Poleg tega naj bi imelo možnost koriščenja donacij le politične stranke, ki v skladu s svojimi statuti spoštujejo minimalne pogoje demokratičnosti in prozornosti. Te stranke naj bi imele tudi pravico do brezplačne uporabe javnih prostorov, do samoupravnih televizijskih oddaj, pa tudi do olajšav pri plačevanju stroškov za električno, vodo in telefon.

Premier Enrico Letta je po seji vlade pozval parlament, naj zakonski predlog čim prej odobri. Beppe Grillo je izrazil zadovoljstvo, da je vlada obravnavala temo, ki jo Gibanje petih zvezd že dalj časa postavlja v ospredje, a po drugi strani je menil, da je vlada predlagala »prevarantski zakon«, češ da bi tudi po novem sistemu ostalo v veljavi javno financiranje političnih strank, pa čeprav v drugačni obliki. A minister za reforme Gaetano Quagliariello je Grilu takoj zavrnil, češ da bi poslej bilo financiranje strank prostovoljno in prozorno.

SIRIJA - Ameriški obrambni minister

Kerry: Rusko orožje ne prispeva k miru

WASHINGTON - Ameriški zunanjji minister John Kerry in njegov nemški kolega Guido Westerwelle sta včeraj v Washingtonu pozvala Rusijo, naj sirskemu režimu več ne dobavlja orožja, da ne bi ogrozila mednarodne mirovne konference o Siriji.

Glede raket S-300, ki naj bi jih Rusija nameravala dobaviti Siriji, je Kerry dejal, da v trenutku, ko skušajo doseči mir, "ne bo pomagalo, če bodo rakete S-300 prišle v regijo".

Z njim se je strinjal tudi Westerwelle, ki je na skupni novinarski konferenci po pogovorih dodal, da so ruskim kolegom že dejali, naj ne ogrožajo mednarodne konference o Siriji, pa tudi, da bi bila dobava orožja režimu v Damasku "popolna napaka".

Kerry, ki je z ruskim kolegom Serjem Lavrovom dal pobudo za sklic te konference, ki naj bi bila junija v Ženevi, je kljub temu dejal, da verjame v resnost Moskve, da želi najti politično rešitev za vojno v Siriji. Hkrati pa je Moskvo pozval, naj z dostavo omenjenih raket ne podpre ravnovesja v regiji, pa naj bo to v skladu ali ne s starimi pogodbami. "To bi imelo negativen vpliv na stabilnost v regiji in bo pomenilo tveganje za Izrael," je dodal.

Izrael skrbni morebitna dobava ruskih raket S-300 Damasku. Sirski predsednik Bašar al Asad je v četrtek znova opozoril, da bodo odgovorili na vse napade Izraele. Kerry je včeraj tudi znova obtožil Iran, da posilja v Sirijo svoje sile, ki se ob boku libanonskega šiitskega gibanja Hezbollaha borijo na strani režimskih sil. (STA)

ZDA - Obisk generalnega sekretarja Nata

Obama in Rasmussen predvsem o Afganistanu

Anders Fogh Rasmussen in Barack Obama

Popis v Nemčiji naštel 1,5 milijona manj prebivalcev

BERLIN - V Nemčiji so objavili podatke prvega popisa prebivalstva po združitvi leta 1990. V najštevilčnejši državi EU so našeli 80,2 milijona prebivalcev, kar je 1,5 milijona manj, kot so domnevali na podlagi starih številk. Prebivalce so v Nemčiji nazadnje štele leta 1981 v tedanji Vzhodni Nemčiji in leta 1987 v tedanji Zahodni Nemčiji. Takratni izidi so predstavljali osnova za predvidevanja glede novejših številk, ki pa so z leti postajale vse manj točne. Glede na tovrstne domneve naj bi trenutno v Nemčiji živel 81,7 milijona ljudi, kar je 1,8 odstotka manj, kot kažejo dejanski izidi popisa. Ta je meril število ljudi, ki so v Nemčiji živel 9. maja 2011. Podatki med drugim pa kažejo, da trenutno skoraj vsak peti prebivalec izhaja iz družine priseljencev: 15 milijonov prebivalcev države ima t.i. priseljensko ozadje. (STA)

ZDRAVJE - Svetovna zdravstvena organizacija do njih previdna

Francija proti elektronskim cigaretam na javnih mestih

PARIZ - Francoska ministrica za zdravje Marisol Touraine je včeraj napovedala, da bo Francija za elektronske cigarete uvedla enake prepovedi, kot veljajo za izdelke iz tobaka. Tako bo prepovedano njihovo oglaševanje, prodaja mlajšim od 18 let in njihova uporaba na javnih mestih.

Za izdelke iz tobaka navedeni ukrepi veljajo že od leta 2007. "Odločila sem se, da bomo ukrepe, ki veljajo za tobačne izdelke, razširili tudi na elektronske cigarete," je dejala ministrica na tiskovni konferenci, ki je potekala na svetovni dan brez cigarete. "Postaviti moramo pravila glede uporabe elektronskih cigaret, popolnoma prepovedati pa jih ne moremo," je dejala in ob tem dodala, da lahko v nekaterih primerih elektronska cigareta nikotinskim odvisnikom pomaga pri odvajanju od kajenja.

Med včeraj predstavljenimi novostmi je tudi ukrep, s katerim bodo zavojke običajnih cigaret opremili z logotipom, ki bo pozival nosečnice, naj ne kažejo. S podobnim napisom so že opremili

vinske steklenice. Ukrepe, ki jih je predstavila ministrica, je pripravila skupina zdravstvenih strokovnjakov.

Elektronske cigarete naj bi kadilo okoli pol milijona Francozov. Leta 2004 so jih iznašli na Kitajskem, kadlec pa ob kajenju namesto dima inhalira paro. V prid uporabi je dejstvo, da

za razliko od običajnih cigaret ne vsebujejo katrana, pepela in toksinov.

Svetovna zdravstvena organizacija je sicer ocenila, da varnost uporabe elektronske cigarete ni podkrepljena z znanstvenimi dokazi in da potencialno tveganje za zdravje posameznika, ki jo uporablja, ostaja nedoločeno.

Nekatere države, med njimi Kolumbija, Panama in Urugvaj, so prepovedale uporabo elektronske cigarete, Italija pa je aprila letos dvignila starostno mejo za njen nakup s 16 na 18 let zaradi možnosti inhaliranja velike količine nikotina, ki povzroča odvisnost.

Ameriška uprava za prehrano in zdravila (FDA) je sicer na svoji spletni strani zapisala, da uporabniki ne morejo vedeti, koliko nikotina ali drugih potencialno nevarnih kemičnih snovi dejansko inhalirajo preko elektronske cigarete. Ni tudi jasno, ali lahko mladi na ta način postanejo odvisni od nikotina in zaradi tega potem poskusijo kaditi tobak, katerega učinki na zdravje so zelo dobro znani, so še zapisali na spletni strani. (STA)

Dogovor o sindikalnih predstavnihstvih

RIM - Confindustria in sindikalne zveze CGIL, CISL, UIL so dosegli sporazum o sindikalnih predstavnihstvih v tovarnah in podjetjih. Dogovor uvaja nova pravila o izvolitvi sindikalnih predstavnikov ter o legitimnosti posameznih sindikalnih zvez. Predsednik Giorgio Squinzi ocenjuje, da je prevladala zdrava pamet, sindikati pa menijo, da so zmagala načela demokracije. Vsi skupaj pa so prepričani, da gre za »zgodovinski dogovor.«

Tožilec zahteva sedem let za Fedeja, Mora in Minettijevu

MILAN - Sedem let zapora za novinarja Emilia Fedeja, agenta Leleja Mora ter zobno higieničarko in bivšo deželno svetnico Nicole Minetti. To je zahteva, s katero je javni tožilec Antonio Sangermano včeraj končal svoj sklepni govor na milanskem procesu zaradi afere Ruby. Sangermano je namreč izrazil prepričanje, da je trojica novačila dekleta, tudi mladoletna, kot je bila Ruby, za zabave v vili nekdanjega premierja Silvia Berlusconija v Arcoreju, s čimer se je prekršila zoper zakon Merlin proti izkoriscenju prostitucije. Na zahtevo se je med drugimi odzval Berlusconi in zatrdiril, da je tožilčeva rekonstrukcija dogodkov »izven realnosti.«

Popis v Nemčiji našel 1,5 milijona manj prebivalcev

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je včeraj v Beli hiši gostil generalnega sekretarja zveze Nato Andersa Fogha Rasmussena, s katerim sta se strinjala, da se bo vrh zaveznosti prihodnje leto osredotočil na razpravo o Afganistanu. Država gostiteljica vrha še ni določena, zadnji vrh pa je bil lani v Chicagu.

Fogh Rasmussen se je pred Obamo srečal že z državnim sekretarjem ZDA Johnom Kerrjem in svetovalcem za nacionalno varnost Tomom Donilonom. Tudi na teh dveh srečanjih je bila glavna tema Afganistan oziroma vloga mednarodne skupnosti po letu 2014, ko bodo zavezniške sile umaknile svoje enote iz države. V Afganistanu je trenutno okrog 66.000 pripadnikov enot misije zveze Nato Isaf.

Obama je v skupnem nastopu pred novinari povedal, da bo vrh zaveznosti prihodnje leto dobra priložnost, da se potegne črtu pod zadnje poglavje operacij v Afganistanu in se izriše prihodnost, v kateri bo mednarodna skupnost partner z afganistansko vlado za dobrobit Afganistancev in svetovno varnost. ZDA želijo zagotoviti, da bodo afganistske sile učinkovito nadzirale meje in država ne bo spet postala varno zavetišče za teroriste.

Obama in generalni sekretar zveze Nato nista odgovarjala na vprašanja o Siriji niti nista povedala, kolikoj enot bo mednarodna skupnost pustila v Afganistanu po decembру 2014. Obama je dejal, da sta govorila tudi o računalniški varnosti, prihodnosti Libije in skupni obrambi. (STA)

ZLATO
(99,99 %) za kg
34.435,60 € -539,33

SOD NAFTE
(159 litrov)
102,19 \$ +0,12

EVRO
1,3006 \$ +0,50

valute	evro (povprečni tečaj)
31.5.	30.5.
ameriški dolar	1,3006 1,2944
japonski jen	130,47 131,70
bolgarski lev	1,9558 1,9558
češka krona	25,711 25,795
danska krona	7,4557 7,4546
britanski funt	0,85365 0,85570
madžarski forint	296,11 293,33
litovski litas	3,4528 3,4528
latvijski lats	0,7018 0,7014
poljski zlot	4,2792 4,2667
romunski lev	4,2792 4,3438
švedska krona	8,5828 8,5720
švicarski frank	1,2406 1,2487
norveška krona	7,6140 7,6190
hrvaška kuna	7,5500 7,5605
ruski rubel	41,4400 41,1161
turška lira	2,4456 2,4274
avstralski dolar	1,3434 1,3493
brazilski real	2,7664 2,6870
kanski dolar	1,3434 1,3433
kitajski juan	7,9789 7,9428
indijska rupija	73,4980 73,0490
južnoafriški rand	13,2174 12,9347

GRADEŽ-MARINA JULIA - Turistični delavci vse bolj obupani

Zaradi dežja ob večji del majskega zasluzka

Turistični delavci iz Gradeža so obupani. Tako deževnega maja že dolgo ne pomnijo, izredno zaskrbljeni so tudi za prihodnje dni, saj vremenske napovedi še vedno niso najboljše. Gradeški hoteli so v glavnem še prazni, večji del avstrijskih turistov, ki so jih pričakovali maja, je odpovedalo svoje rezervacije, tudi dnevnih gostov je bilo doslej malo. Zaradi deževnega vremena trpijo tako hoteli in restavracije kot trgovine in bari, ki zaradi nizkega števila obiskovalcev večinoma še niso zapolnili sezonskih delavcev. Gostinci tavnajo, da so ob večji del zasluzka, ki so ga običajno imeli maja, zaradi tega pa upajo, da se bo vreme čim prej izboljšalo, saj se bo le tako turistična sezona končno začela.

Zaradi slabih vremenskih razmer turistični delavci še ne morejo oceniti, ali je splošna gospodarska kriza doslej vplivala na število obiskovalcev in na njihove navade. To bo jasno v prihodnjih mesecih, čeprav je turističnim delavcem že sedaj jasno, da so doslej z vsakim deževnim vikendom izgubili veliko denarja; ob sobotah in nedeljah se v Gradež odpravijo številni dnevnih gostov iz vseh okoliških in tudi bolj oddaljenih krajev, ki jih letos še ni bilo na spregled.

Nezadovoljni z vremenom so seveda tudi v Marini Juliji, kjer imajo krajenvi gostinci in turistični delavci močče še več težav kot v Gradežu. V Marini Juliji namreč ni hotelov, tako da bo slabem vremenu obiskovalcev enostavno ni. V Marini Juliji so trenutno odprt trije bari, dve pekarni, estetski salon, picerija, market in dva kioska na plazi. Tretji kiosk in nekoč najbolj priljubljeni La Playa je že eno leto zaprt. Njegov lastnik je tržiška občina, ki je lani dobila najemnika, vendar se je le-ta še pred odprtjem odpovedal vodenju obrata. Leta 2011 so na kiosku opravili sanacijo azbesta, zdaj pa še vedno čaka na najemnika. Med najbolj zaskrbljenimi so v Marini Juliji ravno upravitelji dveh kioskov na plazi, ki živijo le od poletne sezone. Maja v bistvu niso ničesar zasluzili, zato pa upajo, da bo do septembra vreme lepše, saj drugače ne vedo, kod iskati denar za preživjanje zimskih mesecev.

Maja je bila gradeška plaža večkrat popolnoma prazna

BONAVENTURA

GORICA - Po zaključku gradnje v ladjedelnici Fincantieri

»Princesa« odplula

Potniško ladjo Royal Princess pričakujejo 13. junija v Southamptonu v Angliji

Nova potniška ladja Royal Princess je včeraj popoldne zapustila Tržič in odplula proti Southamptonu v Angliji, kjer jo pričakujejo 13. junija, ko bo »krstila« angleška princesa Kate Middleton. Potniška ladja je vredna 600 milijonov evrov, ladjar Princess Cruises jo bo namenil križarjenju po Sredozemskem morju in med Karibskimi otoki. Pri njenem načrtovanju so posebno pozornost namenili energetski varčnosti, tako da bo ladja letno porabila od pet do šest tisoč ton goriva manj od podobnih velikank. Potem ko so eno ladjo oddali ladjarju, v tržiški ladjedelnici že gradijo drugo. V doku ladjedelnice se je začelo opremljanje nove ladje, ki jo gradijo za ladjarja P&O Cruises in bo na prvo križarjenje odplula sredi leta 2015.

Royal Princess zapušča Tržič

Zaplenili akumulatorje

Ponoči je patrolja goriških mejnih policistov pri cestniški postaji Vileš ustavila kombi z bolgarsko registracijo, v katerem je sedelo devet romunskih državljanov. V vozilu sta policista odkrila dva skuterja, ki sta bila ukradena v Firencah. Poleg tega sta našla še večje število obrabljenih avtomobilskih in drugih akumulatorjev, med dokumenti pa je bilo tudi prometno dovoljenje tretjega ukradenega skuterja, a vozila ni bilo. Akumulatorje so zaplenili in odpejali v poseben odpad, 27-letnega voznika pa ovadili zaradi prikrivanja ukradenega blaga in prepovedanega prometa s škodljivimi snovmi.

V tržiškem pristanišču je položaj zaradi delovnih razmer, infrastrukture in zakonskih predpisov nevzdržen, trdijo sindikati Filt-Cgil, Fit-Cisl in Ultrasporti in napovedujejo celodnevno stavko, ki bo v petek, 14. junija. Po njihovi oceni bo v pristanišču kmalu zavladal kaos. Napoved stavke je prišla prav na dan, ko se je v pristanišču mudil predsednik poslanske komisije za infrastrukturo in transport Michele Meta (Demokratska stranka) ob spremstvu poslanca Giorgia Brandolina in deželne odbornice za ozemeljsko načrtovanje Marie Grazie Santoro. Poslanca sta srečala predstavniki raznih institucij, pristaniškega podjetja, pristaniške družbe in podjetnikov.

Sindikati se pritožujejo zaradi »slabih industrijskih odnosov v času tako dramatične gospodarske krize«. Jezni so tudi na pristaniško družbo, ki je enostransko preklicala drugostopenske (dopolnilne) pogodbe z delavci. Podjetniki, ki so dejavnici v pristanišču, pa so prav tako nezadovoljni, in sicer zaradi neprimerne pristaniške infrastrukture ter zakonskih predpisov, ki ovirajo delo. Poslancu Meti so razložili, da je odkopavanje dna kanala, ki vodi v pristanišče, ključnega pomena za razvoj pristanišča, da bo globina omogočila plovbo večjih tovornih ladij (s primerno globino se ponaša Trst). Načrt je nared, okoljsko ministrstvo pa zahteva pridobitev presoje o vplivu na okolje (VIA), tako da se lahko postopek bistveno upočasni. Promet v pristanišču pa bi se lahko medtem zmanjšal, v prvi vrsti to velja za pretvor celuloze.

Aktualna je tudi afira o pomolih in privezih, predvsem po začetku del za ureditev odtočnih kanalov. Tožilstvo in računsko sodišče sta uvedla preiskavi glede napačnega načrtovanja del na pomolu t. i. pomorske avtoceste. Medtem bodo kmalu zaprli 4. prizvez in bodo uporabni samo štirje od devetih privezov. Velika ovira za pristaniške dejavnosti pa je deželni zakon o t. i. pristaniškem federalizmu, ki je celo zgostil birokratske postopke, namesto da bi jih razredčil. Za to pa je kriva Dežela FJK.

V Petovljah poklon žrtvam atentata

Pri spomeniku v Petovljah so se včeraj poklonili spominu žrtev terorističnega atentata, ki ga je pred enainštiridesetimi leti izvedla skupina neofašističnih skrajnevez. V eksploziji avtomobila bombe so umrli trije karabinjerji, 31-letni Antonio Ferraro, 33-letni Donato Poveromo in 23-letni Franco D'Annunzio, Angelo Tagliari pa je bil hudo ranjen. Ob prisotnosti svojcev umrlih karabinjerjev so včeraj vence pred spomenik položili poveljnik karabinjerske orške prefektinja Maria Augusta Marrosu, poveljnik karabinjerjev Furlanije-Julijanske krajine Luciano Zubani, deželnji inšpektor državnega združenja karabinjerjev Michele Ladislao, predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, župan iz Gradišča Franco Tommasini, občinski odbornik iz Zagraja Alberto Boschin in sovodenjska občinska odbornica Vesna Primožič.

GORICA - Pokrajina dala koncesijo, vabi pa tudi druge uporabnike

Tržaški kuhrske mojster v gostilni Lanterna d'oro

V goriškem grajskem naselju so spet odprli gostilno Lanterna d'oro, ki je že dalj časa žalostno samevala. Lastnica lokalja je Pokrajina Gorica, ki je vsaj do decembra dala začasno koncesijo izkušenemu tržaškemu gostincu Francu Bradamanteju. To je nekdaj upravitelj slovite tržaške kavarne Caffe degli Specchi, celih 28 let pa je bil vodja kuhinje v hotelski verigi Sheraton in pred nekaj meseci je s svojo madžarsko soprogom Marto Doczi v isti goriški četrti že odprli gostilno ter vinoteko Borgo Castello 23.

»Končno nam je uspelo spet odpreti gostilno, našli smo tako rekoč kreativno rešitev,« je pred včerajšnjo predstavljivo dejala pokrajinska odbornica za premožne in javne gradnje Donatella Gironcoli.

Lokal bo obenem na razpolago vsakomur, ki potrebuje prostor za organizacijo kakršnega dogodka - brez najemnine, uporabnik mora vrnilti samo stroške. Prostore je pred meseci že uporabil zavod IAL, in njih je organiziral kuhrske tečaj.

Odbornica Gironcoljeva je poudarila, da je lokal v domu Morassi vsem na razpolago, obenem pa se je obregnila ob javna dela (zanje je pristojna Občina Gorica), ki zelo obremenjujejo grajsko naselje in tamkajšnje gospodarske dejavnosti: »Imeli smo že opravka z zaprtjem Drevereda D'Annunzio, zdaj pa so se dela v grajskem naselju podaljšala. Njihov konec je bil previden maj, žal pa bodo trajala še dolgo.« (af)

Gostilna Lanterna d'oro

BUMBACA

GORICA - Gledališče Verdi z najboljšim rezultatom zadnjih štirih let (in najboljšim v deželi)

»Čudežni« gledališki uspeh v najhujšem kriznem letu

Goriško gledališče Verdi je bržko edino v Furlaniji-Julijski krajini, ki je v tej gledališki sezoni zabeležilo zelo pozitiven rezultat. V primerjavi z lanskim letom je gledališče pod vodstvom umetniškega vodja Walterja Mramorja privabilo več gledalcev (skupno 12.112, to je 597 več kot lani) in povečalo sezonski izkupiček (181.694 evrov s prodajo posameznih vstopnic in abonmajev, 6184 evrov več kot lani). »V času, ko so v ospredju samo gospodarska kriza in slabe novice, lahko govorimo o izjemnem uspehu našega teatra,« je bil zadowoljen goriški župan Ettore Romoli na včerajšnji tiskovni konferenci na županstvu.

Župan Romoli je potožil, da bo Dežela FJK krepko omejila financiranje goriškega gledališča, zmanjšalo bo sto tisoč evrov. »Klub temu bomo ob pomoci sponzorjev uspešno izpeljali še eno kakovostno sezono. Prihodnost ni rožnata, a bomo kos izlivom. Znižanje sredstev bomo kljubovali z varčevanjem, s tem pa se ne smemo odpovedati kakovostni ponudbi,« je komentiral Romoli in zagotovil, da gledališče ne bo zmanjšalo števila predstav.

Občinski svetnik Francesco Pisopo, ki je po izvolitvi odbornika Roldolfa Ziberne v deželnem svetu prevzel vodenje gledališkega resorja, je poudaril, da moramo pozitivne podatke letošnje sezone uokviriti v deželnem kontekstu, ki

Z mongolskim baletom (na sliki) je pritekelo v gledališko blagajno 12.250 evrov bruto, z denarnega vidika je bila uspešnejša samo predstava Earth, Wind & Fire z izkupičkom 13.424 evrov

BUMBACA

ga po tradiciji zaznamuje kakovostna ponudba. »Glede na to smo še bolj zadowoljni, to je rezultat uspešnega skupinskega dela,« je dejal. Število gledalcev (12.112) je najvišje v zadnjih štirih letih, in to v splošnem kriznem letu. Tokrat so postavili na oder eno predstavo manj kot lani (22 namesto 23), v povprečju je bilo zasedenih 82 odstotkov sedišč (+5,9 odstotka). Z anketami so ugotovili, da je bilo letos tu-

proti 4 v prejšnjem letu). Gledališče je za ogled komikov Alessandra Bergonzonija in Gioeleja Dixa podelilo sto brezplačnih vstopnic osebam z ekonomskimi težavami.

Ob navzočnosti predstavnikov ostalih dveh večjih sponzorjev (poleg Dežele FJK) - Fundacije Carigo in banke Cassa di Risparmio FVG - se je umetniški vodja Walter Mramor zahvalil vsem, ki so z njim gradili uspešno sezono, ki je »glede na razmere morda neponovljiva, čeprav se bomo tudi v prihodnje stoddostno potrudili.« Med pomembne dejavnike je uvrstil zanimalje institucij za kulturo in kakovostno gledališče ter nekaj dobrih intuirij umetniškega vodstva. Gledališče Verdi pa je po njegovi oceni postaleno najprestižnejših v severni Italiji, saj na njegov oder stopajo tudi umetniki, ki jih je na splošno težko privabiti.

Med 22 predstavami jih je osem do zadnjega kotička napolnilo gledališče, z denarnega vidika so bile najuspešnejše predstave po vrsti Earth Wind & Fire (Al McKay), Royal Mongolian Ballet, Stefano Bollani, New York City Ballet in Frankenstein Jr. Mramor pa je izpostavil tudi koncert v temi Cesareja Picca in druge umetnike, ki so v tej deželi nastopili izključno v goriškem gledališču. V času, ko naj bi se Gorica nevarno pomikala na obrobje, prinaša kultura spodbudne novice. (af)

Imenovali bodo predsednika skupščine in direktorja

V Šempetru bo v ponedeljek 6. seja skupščine Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje EZTS GO. Na dnevnem redu je pričakovano imenovanje predsednika in potrditev ali imenovanje podpredsednika skupščine in imenovanje direktorja. Do sedanju v.d. direktorja Marjanu Pintarju je mandat potekel že konec lanskega leta, predsednik skupščine Franco Frattini pa je marca letos podal odstop. Na ponedeljki seji bosta predvidoma tudi sprejeta zaključni račun in poslovanje za lansko leto, sprejet proračun za letos ter ustavnovljena nova odbora: za urbanizem in za šport. Imenovani bodo novi člani odbora za kulturno in izobraževanje. Predvidena je tudi predstavitev poročila o stanju izvajanja programov in projektov EZTS GO. (km)

Minister na kostnici

Minister za gospodarski razvoj Flavio Zanonato se bo udeležil jutrišnje vsakoletne svečanosti, ki jo ob 2. juniju, praznini italijanske republike, prirejajo v Redipulji. Svetčnost, ki se je bodo udeležili predstavniki oblasti, uprav in vojaških sil, se bo začela ob 8.10. Ob kostnici se bodo razvrstili vojaki in predstavniki borčevskih organizacij s praporji; padlim se bodo poklonili ob 9.30, ko bo Paola Carnielli Del Din prebrala motivacijo za najvišje državno odlikovanje neznanemu vojaku. Svetčnost se bo začela prej v primerjavi s prejšnjimi leti, saj je predsednik republike Giorgio Napolitano izrazil željo, da se ceremonije v Rimu, Bariju in Redipulji začnejo ob isti uri. Državna cesta 305 bo med Ronkami in Zagradjem zaprtta od 7.30 do zaključka svečanosti. Praznik republike bodo jutri počastili tudi v Ronkah; ob 9.15 se bodo zbrali pred županstvom in nato položili venec pred spomenik padlim. Ob 10. uri bodo v dvorani občinskega sveta podelili častne izkaznice VZPI-ANPI svojcem padlim za svobodo.

DOBROVO Praznik češenj z briško poroko in Tino Maze

Tina Maze

Osrednje dogajanje letošnjega praznika češenj bo danes na Dobrovem: okoli 13.30 pričakujejo udeležence 18. kolesarskega maratona češenj, ti bodo iz Ljubljane startali ob 8.30. Ob 15. uri se na Dobrovem začenja letošnja briška poroka v slogu charlestona, povorka ob 16. uri. V Goriška Brda bo danes prispeла tudi najboljša smučarka na svetu Tina Maze. Najprej se bo udeležila dobrodelne nogometne tekme v Vipolžah ob 18. uri in streljanja enajstmetrovk, ob 22.30 pa velikega češnjevega koncerta na Dobrovem. Tam bo deležna čestitka župana in briških osnovnošolcev, briške vinarke ji bodo predale steklenico vina z njeno etiketo, Tina pa bo pred množico tudi nastopila s svojo uspešnico My Way Is My Decision. Letošnji praznik češenj se bo zaključil jutri. Za obiskovalce so pripravili celodneven spored z glasbenimi in folklornimi nastopi, kulinaricnimi dobrotami, delavnicami, povorko vozov, vinskih degustacijami, karavano sodobnih vozil in pito velikanki. Jutrišnji dan se bo zaključil s češnjevim plesom na Dobrovem. (km)

GORICA, DOBERDOB - Nižješolci in osnovnošolci prejeli bralne značke

Bralci, zlati bralci in super bralci

Na doberdobski šoli duhovit nastop Andreja Rozmana Roze, v Kulturnem centru Lojze Bratuž pričovedi in pesmi Matjaža Pikala

Knjige, pesmi in zabava so bile vezne niti šolskih prireditev ob podeljevanju bralnih značk v Kulturnem centru Lojze Bratuž in v Doberdobu. V četrtek je bil gost doberdobske nižje srednje šole pisatelj Andrej Rozman Roza, včeraj pa je pet osnovnih šol goriškega didaktičnega ravnateljstva skupaj praznovalo v centru Bratuž, kjer se je z otroki pogovarjal pesnik in pisatelj Matjaž Pikalo.

V Doberdobu je bil nastop Andreja Rozmana Roze kot vedno zelo kakovosten, pisatelj je z zanj značilno odprtostjo in duhovitostjo vključil dijake, z njimi igral ter jim postavljal uganke. Pod vodstvom mentorice Erike Valentinčič pa so v drugem delu podelili nagrade mladim brcalcem, posebnega priznanja je bilo deležnih devetnajst »zlatih brcalcev«, ki so prejeli bralno značko že tretje leto zapored.

V Kulturnem centru Lojze Bratuž so včeraj sedeli učenci osnovnih šol Otona Župančiča iz Gorice, Franca Erjavca iz Štandreža, Josipa Abrama iz Pevme, Alojza Gradnika iz Števerjana in Ludvika Zorzuta iz Bračana. Po uvodnem pozdravu učiteljice Barbare Rustja so zapeli »himno« Dežela branja, nakar je stopil v ospredje Matjaž Pikalo. Učencem je pričovedoval zgodbe iz svojih del, pravljicam pa je pristavil pesmi, ki jih je sam spremljal s harmoniko. Tudi otroci so z njim zapeli pesmi Marko skače in Pod to goro zeleno, pa tudi priljubljeno Marino. Med podejovanjem bralnih značk so otroci prvih razredov prejeli vsak po eno knjigo, ki jo je prispeval javni sklad Republike Slovenije. Še eno knjigo so prejeli t. i. »super brcalci«, za konec pa sta srečne po žrebanju prejela še bralno torbico.

Bralna značka v Kulturnem centru Lojze Bratuž (zgoraj); Matjaž Pikalo (levo); Andrej Rozman Roza (desno)

BUMBACA

NOVA GORICA - Trgovci in obrtniki ob meji opozarjajo

»Z dvigom DDV bomo izgubili stranke iz Italije«

Konkurenca velikih trgovskih verig postaja nevzdržna

Butik Bella

Alenka Pegan iz cvetličarne Kofol

»Bojimo se, da bomo ponovno izgubili tisti del italijanskih kupcev, katere smo skozi leta pridobili. Cen najverjetneje ne bomo dvigali, sami si bomo znižali maržo, katera že sedaj ni velika,« pravi Alenka Pegan iz Šempeterske cvetličarne Kofol. S 1. julijem se bo namreč splošna stopnja davka na dodano vrednost (DDV) v Sloveniji zvišala iz 20 na 22 odstotkov, znižana stopnja pa z 8,5 na 9,5 odstotka. Nasprotniki tega vladnega ukrepa opozarjajo, da bodo prilivi od DDV višji le kratkoročno, na dolgi rok pa da utegne ukrep dodatno zavreti gospodarstvo, znižati kupno moč in ogroziti delovna mesta. Tudi trgovci in obrtniki na Novogoriškem tožijo: zvišana stopnja DDV bo posredno vplivala na odliv italijanskih kupcev, ki so jih v zadnjih letih končno začeli pridobivati.

Zoran Simčič, predsednik Območne obrtno-podjetniške zbornice Nova Gorica, je prepričan, da je dvig z golj DDV začasna rešitev, ki pa ne pospeši gospodarstva. »Mi ob meji bomo z dvigom DDV-ja še bolj prikrasani. V zadnjih nekaj letih so se italijanski kupci vračali k nam. Sedaj pa bomo mi prisiljeni znova odhajati po nakupih v Italiji, kot smo hodili pred dvajsetimi leti. Obrtniki pričakujemo od države, da požene investicije, da se oživijo zdrava jedra. Če bodo obrtniki dvignili cene, tvegajo izgubiti kupce.« Po njegovem mnenju bodo ob meji najbolj prikrasani gostinci in storitvene dejavnosti.

Cvetličarna Kofol se ponaša z več kot 50-letno družinsko tradicijo. »Včasih je bilo zelo težko, ker v Jugoslaviji ni bilo ne materiala in ne cvetja. Izbira ni bila tako peстра kot v sosednji Italiji, tam se je dobito res vse. Zaradi tega smo bili primorani ves material in cvetje voziti iz Italije,« se spominja Peganova. »Končno se je tudi pri nas vse spremenilo, ko smo se osamosvojili in se je trd spremenil. Vedno smo se trudili, da smo bili konkurenčni, predvsem s kvaliteto, z znanjem, drugačnostjo šopkov in izvirnostjo. Ceprav so v Italiji imeli vedno nižji DDV kot pri nas, smo si z drugačnostjo pridobili stranke. Ko smo prišli v Evropo, pa se je DDV povečal na 20 odstotkov. Tukrat je sledil upad italijanskih kupcev, predvsem zaradi cen. S sodelovanjem z obrtno zbornico in sekcijo cvetličarjev smo bili uspešni pri znižjanju DDV na 8,5 odstotkov. Tako smo spet pridobili tudi italijanske kupce, ker smo zopet postali konkurenčni. Sedaj pa se sledi ponovno povečanje DDV. Ne za veliko, toda tu je splošna kriza in le-to se zelo pozna pri prodaji cvetja. Kupci so zelo previdni pri nakupih. Bojimo se, da bomo ponovno izgubili tisti del italijanskih kupcev, katere smo skozi vsa ta leta pridobili. Vedno težje za nas postaja tudi zaradi velikih trgovskih verig, ki prodajajo cvetje po zelo nizkih cenah. Njihova prodajna cena je nižja od naše nabavne. Kako je, denimo, mogoče, da lahko Obi reklamira dan brez DDV?« se sprašuje cvetličarka Peganova. Podobne skrbi obhajajo še številne

obrtnike, trgovce, gostince in izvajalce storitvenih dejavnosti ob meji. Prepričani so, da bodo v času krize, ko se borijo za vsakega kupca, zvišanje DDV-ja vplivalo na nakupovalne navade italijanskih strank. »Ravno v času, ko smo prepričali italijanske kupce, da kupujejo tudi pri nas, se bo DDV še povisal. Menim, da to ne bo najbolje vplivalo na poslovanje, saj bomo primorani ali zvišati cene ali imeti manjši dobiček. Če bomo cene višali, pa tudi Italijani ne bodo več nakupovali pri nas. Tako da nam bo preostalo samo imeti manjši dobiček. Žal pa se tudi prispevki stalno višajo in to ne pomeni nič dobrega,« opozarja Helena Usaj, lastnica novogoriškega poročnega Butika Bella.

»Obrtniki in podjetniki bodo postavljeni pred dilemo, kaj narediti,« pravi Boža Loverič Špacapan, sekretarka novogoriške Območne obrtne zbornice, in dodaja: »Če bodo ta dva odstotka prenesli v cene, ki jih plačujejo potrošniki, lahko pomeni, da bodo izgubili še tisti delček trga, ki ga imajo. Poleg tega sprememba cen povlečejo za seboj določene stroške. Zaradi bojazni in konkurenco na trgu se bodo morda tudi odločili, da ostanejo pri takšnih cenah, kot so, kar pa gotovo ne poteje v razvoj in rast podjetij. Posledično bodo začeli ukinjati delovna mesta. Tisti, ki pa se bodo odločili dvig prenesti na potrošnika - če se plače na drugi strani ne bodo dvigovale, pomeni, da bodo potrošniki manj kupovali, kar pomeni, da se bo v blagajno zlilo manj DDV-ja.« Morebitno ponovno spremembo toku kupcev - da bi Slovenci znova odhajali po nakupih v Italijo - pa komentira takole: »Mi, ki živimo ob meji, vidimo, da je to zelo ciklično: nekaj časa hodimo mi v Italijo, nekaj časa oni k nam. Mislim, da smo v zadnjih nekaj letih tu ob meji naredili korak naprej in da so se Italijani navadili prihajati k nam. Naši obrtniki in podjetniki - od kozmetičark, frizerik, do gostincev - so res občutili porast italijanskih kupcev, ki so začeli lažje prihajati tudi zaradi uvedbe evra. To prednost sedaj ponovno izgubljamo. Kupec bo kupoval tam, kjer je ceneje. Vsi gledamo na stroške in, kot kaže, bomo vedno bolj,« zaključuje sekretarka.

Katja Munih

ŠEMPETER - Dnevi socialne ekonomije

Nastaja čezmejna agencija za socialno podjetništvo

Udeleženci včerajnjega srečanja

FOTO K.M.

le Furlanije - Julisce krajine Franco Iacob, poslanka Tamara Blažina, Črtomir Špacapan, direktor RRA severne Primorske, in drugi.

»Verjamem v čezmerno sodelovanje in v socialno ekonomijo. Če oba elementa združimo, gre v prvi vrsti za sodelovanje, vrednote, ki jih mora družba osvojiti ravno v teh trenutkih globalne krize,« je poudarila Blažinova. »Kazalniki na nacionalni ravni v Italiji kažejo, da je dejansko ta oblika ekonomije bolj ustrezna kot ostale oblike ekonomije v teh težkih, križnih časih in da je znala ravno ta oblika ekonomije odreagirati na sedanje težave ter se je izkazala kot uspešna ravno zato, ker sta glavni vrlini pri tem solidarnost in vzajemnost oziroma dejstvo, da vsi, ki sodelujejo pri projektu, delijo med seboj sposobnost samopomoči in prilaganja tovrstnim razmeram,« je včeraj v Šempetu poudaril Franco Iacob. Tudi on je, tako kot nekateri govorniki pred njim, poudaril, da se je v tem trenutku veliko pričakuje od EZTS GO, ki naj se avtonomno pogovarja z Evropo o priložnostih za razvoj.

V okviru triletnega projekta SEA bo, kot je včeraj napovedal goriški župan Ettore Romoli, ustanovljena čezmejna agencija za socialno podjetništvo. »Sedež bo imela v nekdanjih prostorih finančne straže Raftu. Tam bo stičišče za vse tiste, ki bodo iskali delo tako v Sloveniji kot v Italiji,« je dodal Romoli in kot element povezovanja omenil tudi načrtovano kolesarsko povezano med središčem Gorice, Nove Gorice in Šempetrom. (km)

GORICA - V Kulturnem domu predaval ekonomist Wladimir Biasia

Niti najboljši izvedenec ne ve, kateri bo zmagovali konj

Na razdaljo nekaj dni smo v Kulturnem domu poslušali nič kaj obetavni napovedi o gospodarsko finančnih tokovih v Sloveniji, Italiji in svetu. O pogledih Antona Stipaniča smo že pisali, v sredo pod večer pa smo v okviru pobude Zadružne banke iz Manzana imeli priložnost slišati izvedenca za naložbe in finančne strateške trende. Wladimir Biasia nastopa tudi v vse-državnih televizijskih oddajah s priporočili glede finančnih izbir širokih plasti prebivalstva.

Srečanje, ki se ga je udeležilo skoraj sedemdeset oseb - glavnino so predstavljali člani in stranke navedene banke, se je začelo z vladnostnim pozdravom prirediteljev, ki so mu dodal video predstavitev kreditnega zavoda. Če je bil tehnični proizvod rahlo patetično izdelan, je pa vredna posnemanja zamisel, da poleg običajnih donatorskih sredstev v okviru odločanja banke, le-ta spodbuja vlagatelje, naj po svoji izbiri dodelijo po 1% vrednosti na

ložb krajevnim oblikam civilne družbe. Se pravi, da je lani poleg 350.000,00 evrov iz svojega namenskega sklada banka v Manzani razdelila dodatnih 54.000 evrov.

Predavatelj je najprej pojasnil naslov svojega izvajanja. V sedanjem kriznem obdobju gre v bistvu za od-klop velikih bančnih sistemov od stvarnosti, ki je zgodovinsko bila z bankami povezana in ji pravimo realno gospodarstvo v okviru primarnega in sekundarnega sektorja ter storitev. Sledilo je nizanje dogajanj, valovanj in iskanj rešitev od leta 1990 dalje. Razložil je posledice razvrednotenja raznih valut, izvozne trende, zadolževanja, uvedbo evra in njene posledice. Od poglavja do poglavja je izvajanje postajalo vse bolj podrobno in tehnično. Grafikoni na ekrantu niso blesteli po enostavnosti in jasnosti, brez višešolske izobrazbe tehnične ali znanstvene smeri so krivulje bile zapletene in ne enovite.

Laični poslušalci smo se seveda spraševali, kako naj si to razložimo, ko pa so nas desetletja po vojni učili, da pelje tiskanje denarja brez oprijemlj

vega kritja v slepo ulico, danes bi rekli »balon«. Potem je predavatelj tudi predstoval vrsto nasvetov glede investiranja prihrankov. Tudi v tem primeru je njegova retorična krivulja prešla od enostavnih, celo banalnih priporočil, kot so diferenciacija naložb ali potrežljivost pri nakupu zlata, ker bo njegova cena do jeseni še padala, do zapletenih analiz in posledičnih izbir, ki usmerjajo varčevalca - če jih je kje še kaj - na posvetovanja z zaposlenimi pri

Wladimir Biasia v Kulturnem domu

FOTO V.H.

bančnih okencih, saj je drugače nemogoče dojeti najpametnejšo rešitev in še tista je lahko le navidezna, saj ni izvedena, ki bi si prevzel odgovornost svetovanja »na zmagovalca konja«. Takšno vrsto nebogljenočnosti je priznal tudi sam predavatelj.

Kronist si je zapomnil še eno oponorilo: če vam ponujajo obresti, ki se bližajo ali presegajo 5%, veditate, da se z lepimi kulisami skriva precejšnje tveganje. (ar)

SLOVENIJA TA TEDEN

Mediji delijo usodo gospodarstva

DARJA KOCBEK

Prepisi policijskih prisluhov telefonskim pogovorom v sodnem primernu nekdanjega župana Maribora Franca Kanglerja in odločitev največje komercialne televizijske hiše Pro Plus, da bo kljub temu, da posluje z dobičkom, odpustila okrog 50 sodelavcev in s tem zmanjšala stroške za 15 odstotkov, so slovensko javnost v tem tednu opozorili na razmere v medijih.

Iz policijskih prisluhov, ki so jih predvajali na sojenju nekdanjemu mariborskemu županu, je mogoče razbrati, da naj bi Melita Forstnerič Hajnšek, ki je ena najbolj znanih novinark Včerja, tretjega največjega dnevnika v državi, »delovala v povezavi s politiko, kar je za novinarja nedopustno«. Blatila naj bi svojega novinarskega kolega Aljošo Peršaka, ki je v dnevniku Včer več let kritično poročal o delu nekdanjega mariborskega župana Franca Kanglerja. Poleg tega so prislubi pokazali, da naj bi Melita Forstnerič Hajnšek, ki je soproga Ivana Hajnška, direktorja občinskega podjetja za odvoz smeti Snaga in dobrega Kanglerjevega prijatelja, skrbela tudi za promocijo županovih kulturnih projektov in mu celo pisala odgovore, ki jih je pošiljal medijem, ko so o njem kritično poročali.

Ce od nosilcev javnih funkcij upravičeno pričakujemo spoštovanje visokih etičnih standardov, je nesporno, da moramo tudi sami ravnavati skladno z njimi, so v svojem odzivu zapisali novinarji Včerja. Nobeden novinar po njihovih besedah ne bi smel nikoli opravljati nobenih funkcij za politike ali jih pri tem kakor koli podpirati. Politikom je treba gledati pod prste, ne pa z njimi hoditi z roko v roki.

Upravni odbor Društva novinarjev Slovenije (DNS), ki podpira stališče novinarjev Včerja, je Melito Forstnerič Hajnšek javno pozval k izstopu iz društva, če tega ne bo storila, jo bodo iz društva izključili. Upravni odbor DNS je še sklenil sklicati odgovorne urednike medijev na razpravo o novinarskih standardih in etičnih merilih in o tem, kako jih uveljavljati v uredništvih. Na Včerju so z novinarko opravili pogovor, kako bodo ukrepali, še ni znano. Odgovorna urednica časopisa Katja Šeruga je napisala: »Nekje se mora začeti. Očiščenje od slabega v lastnih vrstah. Če se mora na Včerju, pa naj se«.

Četudi bodo na Včerju proti Meliti Forstnerič Hajnšek ukrepali in se bodo odgovorni uredniki medijev na sestanku na DNS dogovorili, kako novinarske standarde in etična merila spoštovati in izvajati, je naivno pričakovati, da se bo v uredništvih kaj spremeni. V uredništvih medijev namreč še vedno sedijo novinarji, ki so pod psevdonomi pisali naročene članke za politične brezplačnike, ki so izhajali pred volitvami po njih pa ugasnili. Lastniki medijev enako kot v drugih gospodarskih panogah niso imuni na korupcijo in za ustrezno podkupnino ne objavljajo neprijetnih informacij o posameznikih in podjetjih. Nič manj pereče ni sodelovanje politikov, zlasti z lokalnimi mediji, v katerih si z davkoplaćevalskim denarjem plačujejo pripravo oddaj in prispevkov. Nenazadnje je primer Melite Forstnerič Hajnšek pokazal, da tudi novinarji in mediji delujejo v državi, v kateri vsakdo nekoga pozna, je z nem v sorodu, pozna nekoga, ki pozna nekoga, ki lahko nekaj uredi.

V tej državi osrednji dnevnik De-

lo, ki je na podlagi politično-tajkunskih navez v lasti pijačarsko-trgovskega podjetja Pivovarna Laško, že nekaj mesecev nima ne direktorja ne odgovornega urednika, lastnik pa ga že nekaj let neuspešno prodaja. Včer, ki je prišel v večinsko lastništvo družbe Delo prav tako na podlagi političnotajkunskih navez, je tudi že nekaj let na prodaj.

Največja komercialna TV hiša Pro Plus ni na prodaj, njen lastnik je medijsko podjetje in multinacionalka CME (Central European Media), ki ima sedež na Bermudih. Svoje televizijske postaje ima CME na Slovaškem, Češkem, Romuniji, Bolgariji, na Hrvatskem in v Sloveniji. V Sloveniji ima v lasti televizijska programa POP TV (to je najbolj gledan TV program v državi) in Kanal A, pa tudi spletni portal 24ur.com, ki je najbolj bran spletni portal v državi. V skopem sporočila so na Pro Plusu napisali, da so se za odpuščanje 50 sodelavcev odločili zaradi »težkih tržnih razmer« in ker želijo na novo »opredeliti strateške usmeritve« ter »prilagoditi procese in organizacijo v podjetju«.

Podobno razmišljajo tudi lastniki drugih medijev v Sloveniji. Zaradi zmanjševanja stroškov, zmanjševanja prodane naklade in prihodkov od oglasov, je med novinarji vse manj redno zaposlenih in vse več slabo plačanih mladih novinarjev, ki so večinoma pogodbeni sodelavci. Medijska hiša jim pogodbo lahko kadar koli prekine, zato so pred dilemo, ali na podlagi etičnih standardov zavrniti ponudbo za sodelovanje s politiki in z lobiisti oglaševalskih agencij in izgubiti kruh ali pa sodelovati in obdržati posel, za katerega mediju večinoma ni težko najti novega sodelavca.

GORJANSKO - Tretje leto Univerze za tretje življenjsko obdobje Kras Zaključna prireditev s podelitvijo priznanj 89 udeležencem tečajev

Članice ŠK Znam narediti kot nekoč z mentorico Marjeto Malešič in predsednico društva Nadjo Mislej Božič
O. KNEZ

GORJANSKO - Tretje šolsko leto, ki ga organizira Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje Krasa, se je zaključilo s slavnostno prireditvijo v Gorjanskem, kjer je tudi sedež društva, na kateri so slavnostno podelili potrdila 89 slušateljem, ki so uspešno zaključili šolanje. Med najstarejšimi udeležencami univerze je častni občan sežanske občine 91-letni Viktor Saksida, sicer znani jamar in zbiralec fosilov, ki že tretje leto obiskuje ŠK Muzej Krasa in tako dokazuje, da se znanje pridobiva celo življenje.

Najprej jih je komenski župan Danijel Božič pospremil po Gorjanskem, kjer jim je razkazal muzej v Strekljevi domačiji, posvečen bratomu dr. Karlu in kmetijskemu inženirju Antonu Streklju, cerkev sv. Andreja s poslikavami Antona Kralja in največje vojaško pokopališče iz 1. sv. vojne, kjer je pokopan več kot 10 tisoč vojakov. Prisluhnili so tudi zanimivemu predavanju biologa in botanika mag. Stipeta Hečimovića, ki že dve desetletji predava na novogoriški Univerzi za tretje življenjsko obdobje o združilnih in užitnih rastlinah ter zdravem življenju. Tokrat je pred-

stavljal osnove za določanje rastlin po botaničnem ključu. Svoje predavanje je popestril s primerki zdravilnih rastlin s Krasa. Udeležence je nagovorila tudi predsednica Društva Univerze za tretje življenjsko obdobje Kras Nadja Mislej Božič.

Posebno priznanje so prejeli člani Študijske skupine Znam narediti kot nekoč pod vodstvom mentorice etnologinje in urbanistke Marjetke Malešič, ki delujejo že tretje leto in so se letos predstavili tudi na festivalu Vseživljenskega učenja v Novi Gorici.

Spodbudne besede jih je namenila tudi predsednica piranskega društva Anbot Natalija Planinc, ki je predstavila uspešno delovanje društva, ki je v Piranu prepoznavno po organizaciji sejma starin, domače obrti in darov narave, izvajanjem študijskih krožkov z delavnicami ter Dnevov evropske kulturne dediščine. Kulturni program so obogatili učenci sežanske glasbene šole. Z glasbenimi točkami so kulturni program obogatili učenci sežanske glasbene šole. Prikazali so tudi delo ŠK Digitalna fotografija pod vodstvom mag. Katarine Sadovski.

Olga Knez

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Postavljati meje

Pri vzgoji se ponavlja nasvet o postavljanju meja. Starši se zbegano sprašujejo, kako to početi uspešno, kaj je v dobi nenasilne vzgoje in odprave avtoritete in hierarhije prav in kaj ni. Družbene spremembe vplivajo tudi na vzgojni pristop: naša družba močno sili v potrošništvo, vrednote so se preoblikovale v potrebe posmeznika in individualizacija je na zelo visoki stopnji. Kaj je otrokom za odrasčanje najbolj potrebno, najbolj smiselno in ne-pogrešljivo? Besede »postavljanje meja«, »kazen«, »posledice« v mnogih starših vzbudijo negotovost in dvom, ali so sploh sposobni vzgajati pravilno.

Novorojenček pride na svet s kopico potreb in brez sleherne predstave o svetu. Premajhen je še, da bi ga lahko vzgojno usmerjali; v svoji začetni nebogljnosti potrebuje le zadovoljitev vseh svojih potreb (podnevi in ponoči). Z odrasčanjem pa se mora teh potreb začeti zavedati, da bo v sebi zgradil osnovni občutek varnosti in se hkrati naučil, da imajo tudi drugi ljudje lastne potrebe. Starševsko postavljanje meja je zavestna omejitev, ki temelji na ljubečem odnosu odgovornih odraslih ljudi. Ker otroci potrebujejo meje, še ne pomeni, da lahko odrasli neomejeno, samovoljno in napadljivo dokazujo svojo moč nad njimi, če da bi se otroci sicer ničesar ne naučili. Kadar želimo otroku postaviti mejo, ga moramo usmeriti v odgovornost, manj razumljiv način prikazati vrednote in pravila življenja v skupnosti, tako živeti sami in jih podajati naprej v prepričanju, da prav meje dajejo človeku potrebno življenjsko oporo in govorost. Otroci meje potrebujejo. O tem iščejo izkušnje. Kadar otrok poskuša nekaj prepovedanega, tega ne dela načas iz nagajivosti, pač pa išče izkušnjo, »do kod sme!«. Otrokom je prav zaradi njihove močne usmerjenosti v zadovoljevanje lastnih potreb potrebljeno tudi nenehno izkušanje neuspešnosti ob izpolnjevanju želja. Kadar svojim otrokom postavljam meje, se morajo starši vedno zelo jasno izražati in ostati trdni v svojem namenu. Sodobno vzgojno nebogljnost mnogih staršev pripisujejo izvedenici prav njihovi vzgojni negotovosti. Bojijo se, da bi izgubili ljubezen svojih otrok in se primerjajo s početjem drugih staršev. Druge pa zadržujejo izkušnje strogih, nesmiselnih in neprimernih omejitev v lastnem otroštvu, ki jih zmedejo, tako da odstranijo meje, ki so jih sami postavili in pokažejo svojo nedoslednost.

Pripravljenost postavljati meje pomeni, da si starši naložijo tudi neudobno plat vzgoje, zaradi katere so velikokrat nepriljubljeni in tarča ježe in besa svojih otrok. Potrebujejo tudi veliko mero potrpljenja in prevzem dolgotrajne naloge usmerjanja otrok. Mnogi odgovorni starši izkušijo, kako zapletena je vzgoja in kako večplasten in zahteven je vsakdanjik z otroki v svetu, v katerem živimo, ki nam vse ponuja takoj, na pritisk gumba.

Mnoge sodobne pedagoške smeri svetujejo najrazličnejše in si včasih celo nasprotujejo. Te so v mnogih primerih starše zmedle, jih delale negotove in jim niso nudile nobene podpore. Kaj je prav in kaj ni, je občutek, ki ga je človek že imel in pozabil. Starši se ga morajo na novo učiti, zaupati v lastne vzgojne sposobnosti in postopati z največjo odgovornostjo. V mnogih primerih je obnašanje napakan in učinek ni tak, kot bi si ga želeli; celo povzroča, da jih otroci sploh ne poslušajo, jih ne jemljejo resno in jih zato ne ubogajo.

Nekateri starši nočejo pokazati svoje avtoritete in skrijejo svoje sporočilo otroku v vprašanju, prošnje in prosačenje. Ali, da bo bolj jasno: »Ali se ti ne zdi, da si gledal že dovolj televizije?« Vprašanje namesto jasnega sporočila zastavijo v upanju, da se bo do izognili konfliktu in da se bo otrok

strinjal z njihovo prijazno ugotovitvijo. Vedno na novo so razočarani. Ne-posredno sporočilo je učinkovitejše: »Ugasni, prosim, televizijo!«

Tudi pozivi iz ozadja (kuhinja, dnevne sobe) medtem ko se otrok ukvarja s svojimi igrami in konjički, brez kakšnegakoli stika, tudi vizualnega ne, niso uspešni. Izvedensko mnenje je, da imajo otroci težnjo neprijetne stvari preslišati in ignorirati, kadar je njihova pozornost usmerjena v to, kar počenjajo v tistem trenutku. Otroci znajo tudi oceniti, do katere mere je opozorilo iz daljave resno in do kdaj ga lahko brez nevarnosti preslišijo. Starši naj torej najprej vzpostavijo kontakt s svojim otrokom in mu nato jasno in nedvoumno povedo, kar mu imajo povedati.

V brezglavi naglici našega časa se rado zgodi, da starši otroku nekaj ukažejo in že odletijo po svojih opravilih, potem pa se čudijo, če ukaz ni bil izpolnjen. Starši naj počakajo, kadar ne vidijo, da je otrok reagiral, opravil, kar mu je bilo ukazano, in še le za tem usmerijo svojo pozornost drugam. Ne bo seveda odveč, če bo do otroka pohvalili, da je prav opravil svojo nalogo, ali ga grajali, če se otrok ne bo odzval.

Namesto navodil naj starši raje izrekajo prepovedi. Najpogosteje otroku razlagajo, česa ne sme početi, čemu naj se izogne, kaj ni primerno, kaj je moteče in tako usmerjajo njegovo pozornost k negativni plati obnašanja. Hkrati pa otroku iz takega navodila ni jasno, kaj se od njega zahteva. Veliko bolj učinkovito je, če starši jasno izrečajo svoje pozitivno pričakovanje. »Jej z žlico in ne z rokami!«, namesto »Z rokami ne smemo jesti!« Tako ima otrok jasen namig, kaj se od njega pričakuje.

Neuspešni so tudi ukazi brez opozorila. Otroci so zelo zavzeti za početje, ki jim je pri srcu, ne morejo tako hitro preklopiti svoje pozornosti, kakor bi si to želeli starši. Potreben jim je čas. Odrasli naj torej upoštevajo to pri svojih načrtih. Starši naj se tudi izogibajo vprašanjem, ki se začenjajo z zakaj. »Zakaj mi lažeš?« je vprašanje, ki otroku že delo krvca in mu očita kršitev. Otrok je pritisnjен v kot in se skuša izmazati z izgovorom »Ne vem!«, kateremu sledi kot iz topa starševski »Kako, ne veš!«. Vse skupaj se za otroka in starše konča nezadovoljivo. Priporočljivo pa je, da starši poiščajo rešitev problema skupaj z otrokom, na umirjen način, ne da bi otroka takoj postavili na zatožno klop.

Neprimerni so tudi pozivi otroku, da bi moral sam razumeti, da nekaj ni zanj. Odrasli naj vedno upoštevajo, da otrok na osnovi maloštivilnih izkušenj drugače dojema in občuti stvari kot odrasel človek. Odrasli naj otroku jasno povedo in utemeljijo, kaj pričakujejo od njega. Npr.: »Ugasni televizor, ker menim, da to, kar gledaš, ni primerno zate!«

Izogibajo naj se grožnjam z nestvarno kaznijo. »Če ne bo prihajal točno domov, te ne bomo vzelis s seboj na počitnice!« Otrok bo zaradi take prazne grožnje mogoče prestrašen in negotov ali pa bo spoznal, da odrasli radi izrekajo prazne in neučinkovite grozilne besede. Prikažimo otroku realistične in izmerljive posledice. »Kadar ne prideš domov ob dogovorenih urah, smo v skrbeh, kje si! Če se bo to še dogajalo, boš moral naslednjega dne ostati doma.« Vzgoja torej ni enostavno in hipno opravilo ter zahtevo celega človeka. (jec)

Rai Tre bis
SLOVENSKI PROGRAM**Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledita Utrip Evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.30 Variete: Unomattina in famiglia **7.00**
 8.00, 9.00 Dnevnik **10.05** Parlamento Settegiori **10.55** Aprirai **11.10** Verdetto finale **12.00** Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik **14.00** Easy Driver **14.30** Le amiche del sabato **17.00** Dnevnik **17.15** Aktualno: A sua immagine **17.45** Passaggio a Nord-Ovest **18.50** Igra: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.30** Športni dnevnik **20.35** Igra: Affari tuoi (v. M. Giusti)

21.30 Film: L'ultimo San Valentino **23.15**
 Dok.: La Storia siamo noi

Rai Due

6.30 Il Divertinglese **7.00** 8.00 Risanke **7.40** L'Albero Azzuro **9.05** Art Attack **9.25** Voyager Factory **10.10** Sulla Via di Damasco **10.40** Aprirai **10.55** Parlamento Punto Europa **11.35** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik **13.30** Film: La nave dei sogni Perù - Miami **15.40** Nan.: Squadra Speciale Colonia **16.25** Nan.: Squadra Speciale Stoccarda **17.10** Sereno variabile **18.05** Nan.: Sea Patrol **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** 23.20 Dnevnik **21.05** Nan.: Castle **22.40** Nan.: NYC 22

Rai Tre

7.05 Nad.: La grande vallata **8.00** Film: Il testimone **9.30** Paese Reale **10.10** Film: Totò cerca casa **11.30** Aktualno: Tgr Bellitalia, sledi Tgr Prodotto Italia **12.00** Dnevnik in šport **12.25** Aktualno: Tgr Il Settimanale, sledi Tgr Ambiente Italia **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik, Tg3 Pixel **14.55** Tv Talk **17.00** Dok.: Timbuctu - I viaggi di Davide **17.25** Film: Marry Me - Un matrimonio molto particolare **18.55** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Koncert Prvega maja, pon. **21.05** Ulisse: Il piacere della scoperta (v. A. Angela) **23.05** Dnevnik in deželni dnevnik **23.25** Un giorno in pretura

Rete 4

7.40 Nad.: L'avvocato Porta **9.30** Nan.: Caporabini **10.30** Come si cambia **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.05** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik, in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.30** Film: Il ritorno di Perry Mason (krim.) **17.45** Nan.: Monk **18.20** Ieri e oggi in Tv **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tierra de Lobos **20.30** Nan.: Tempesta d'amore **21.15** Film: Assassins (triler, i. S. Stallone) **23.55** Film: Cape Fear - Il pro-montorio della paura

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik in vremenska napoved **9.10** Super cinema **10.00** Melaverde - Estate **11.00** Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Better with you **14.10** Nad.: Hart of Dixie **15.10** Film: Motherhood - Il bello di essere mamma **17.00** Film: Rosa-

munde Pilcher - Il sapore del passato **18.50** Kviz: Money Drop **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia - La voce dell'insolvenza (v. E. Greggio, M. Hunziker) **21.10** Amici - Prime Time **0.30** X-Style

Italia 1

7.00 Risanke **10.25** Nan.: The Jetsons **10.50** Nan.: National Museum - Scuola di avventura **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.30** Motociklizem: MotoGP, VN Italije, prenos kvalifikacij **15.05** Motociklizem: Moto2, VN Italije, prenos kvalifikacij **16.00** Film: Ragazze nel pallone **17.50** Magazine Champions League **18.30** Dnevnik **19.00** Nan.: Mr. Bean **19.30** Film: Stuart Little, un topolino in gamba **21.10** Film: Gnomeo e Giulietta (anim.)

22.50 Film: Una pallottola spuntata (kom., ZDA, '88)

La 7

7.00 7.50 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.50** Coffee Break **11.05** L'aria che tira **11.40** 12.35 La7 Doc **12.00** Bookstore **13.30** Dnevnik **14.05** Kronika **14.40** Nad.: Cuore d'Africa **16.30** Nan.: The District **18.10** Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** In Onda (v. N. Porro in L. Telese) **23.00** Film: La rapina

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Dnevnik **7.25** 12.45 Rotocalco Adnkronos **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Luoghi magici **13.00** Le ricette di Giorgia **13.45** Variete: Voci in piazza **17.00** 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **17.30** Happy Hour **18.00** 20.00, 21.00 Qui studio a voi studio **19.05** Tg Confartigianato **20.55** Nogomet **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

7.00 Zgodbe iz školjke **7.25** Otroške oddaje in risane nanizanke **9.40** Male sive celice **10.30** Infodrom **10.40** Nan.: Hiša eksperimentov **10.55** Nad.: V boju s časom **11.30** Film: Vejko se poroči **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.25** Tednik **14.20** Prava ideja! **14.55** Dok. feljton: Marinko in Lupetto **15.20** Alpe-Donavajadran **15.55** Dok. serija: Na poti **16.25** O živalih in ljudeh **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Na vrtu **17.40** Dok. serija: Skriti kotiček sveta **18.35** 23.25 Ozare **18.40** Risanke **18.55** 22.05 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utrip **20.05** Film: Kukavičje jajce (kom., Nem., '11) **22.35** Nad.: Sinovi anarhi

Slovenija 2

9.00 Skozi čas **9.40** Posebna ponudba **10.00** Pogledi Slovenije **11.25** Slovenski utrinki **11.50** Umetnost igre **12.25** Osmi dan **13.00** 19.30 Ritmična gimnastika - evropsko prvenstvo: ekipni mnogoboj, skupina A, posnetek **13.55** Ritmična gimnastika - evropsko prvenstvo: ekipni mnogoboj, skupina B, prenos **16.30** Košarka čutim **17.15** Nogomet - prijateljska tekma: Slovenija: Turčija, posnetek **21.35** La vie en rose, mednarodni večer šansonov 2012 **23.25** Bleščica, oddaja o modi

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **6.35** Primorska kronika **7.40** Slovenska kronika **9.55** 21.30 Žarišče **12.35** 23.10 Satirično oko **13.30** Dnevnik **14.10** 18.10 Tedenski pregled **17.30** Poro-

čila **17.50** 21.50 Kronika **19.00** Dnevnik **19.30** Sadovi Evrope **20.00** 23.10 Satirično oko **20.20** Politik, to sem jaz! **20.45** 0.00 Svet v besedi in sliki **21.05** Utrip **22.05** Na tretjem...

Koper

14.00 Čezmejna Tv **14.20** Euronews **14.30** Boben **15.20** Biker Explorer **15.50** Ciak Junior **16.20** Arhivski posnetki **17.15** Vsedanes - Aktualnost **18.00** Na vrtu **18.20** Village folk **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja - verska oddaja **19.40** Tednik **20.10** Labirinto mare **21.05** Jesenski večeri **22.15** Pogovor z... **22.45** „Q“ - Aktualnost mladih **23.30** Festival Vocene nuove

Tv Primorka

11.00 Dnevnik, Tv Primorka, vreme, Kulturna, Napovedujemo... **11.30** Tv prodajno okno **12.00** Videostrani **16.30** Tv prodajno okno **17.00** ŠKL **18.00** Na kavi z Giannijem **18.30** Žogarja v Kormendu **19.00** Pravljica **19.25** Duhovna misel **19.30** Tedenski pregled **20.00** Koncert: Prijatelji ostanimo prijatelji, 1. del **21.30** Besede miru **22.00** Skozi viharje z Osvaldom Močnikom **22.45** Tedenski pregled **23.00** Glasbeni večer

POP Pop TV

7.00 Risane in otr. Serije **10.20** Film: Lov za izgubljenim zakladom **12.30** Serija: Castle **13.25** Serija: Zvezda dizajna **14.20** Nan.: Kamera teče **14.55** Nan.: Očetje pod krinko **16.05** Film: Corrina **18.15** Pozor, priden pes! **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Vid in Pero šov **21.25** Film: Francoski poljub (i. M. Ryan)

23.25 Film: Triaža (i. Colin Farrell)

Kanal A

8.20 Film: Bud Spencer - Gospodar sonca **10.00** Dok: Mojstri šminke **10.55** Astro Tv **12.25** Malo za šalo **12.40** Nan.: Igrače za velike **13.25** Motociklizem: MotoGP, VN Italije, prenos kvalifikacij **15.00** Urbani freestyle športi **15.10** Film: Najdena srečka **17.05** Serija: Posel mojega življenja **18.00** Svet - Po večava **18.30** Nan.: Semafor **19.00** ŠKL, športni magazin **20.00** Film: Showtime **21.45** Film: Planet opic

RADIO

RADIO TRST A
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 7.25 Prva izmena: dobro jutro; Kulturni dogodki; 9.00 Primorska poje; 10.00 Poročila; 10.15 Malo za šalo, malo za hec; 11.15 Studio D - Tedenski intervju; 12.00 Ta razojanski glas; 12.30 Music box; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nedeljski zvon; 14.40 18.45 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena: Iz niza Radožive ljubezenske radijske igre: Milan Jesih: Podmornica - izvirna radijska igra v režiji Tuga Štiglic; 19.35 Zadnjček oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.50 Kronika; 7.00 Jutranjek; 8.00 Preled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Sobota in pol; 9.10 Prireditve danes; 10.00 Torklja; 12.00 Kulinarični kotiček; 12.30 Opoludnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.16 Svežemodra selekcija; 17.30 Pri-morski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Crossroads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
 6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30,

Sobota, 1. junija
La 7 D, ob 00.50

**Yves Saint Laurent.
L'amour fou**

Francija 2011
Režija: Pierre Thoretton

Osrednji pripovedovalec dokumentarne zgodbe je življenski sopotnik Yves Saint Laurenta. Pierre Bergé je namreč preživel z njim več

Wiggins bi lahko izpustil Tour

LONDON - Lanski zmagovalec Toura Bradley Wiggins zaradi težav z kolenom razmišlja o tem, da bi izpustil letošnji Tour. «Wiggo» je zaradi vnetja dihal in bolečin v kolenu predčasno končal letošnjo dirko po Italiji. Po najbolj optimističnih načrtih naj bi Wiggins na stoti izvedbi Tour de France, ki se bo začel 29. junija na Korziki, pomagal kapetanu moštva Chrisu Froomeu, vendar pa bodo takšni načrti, kot kaže, ostali zgolj na papirju, glede na to, da kolesarju primanjuje ustrezni trening.

Monaco najel Falcaa

MONACO - Ruski milijarder Dimitrij Ribolovlev, lastnik francoškega nogometnega prvoligaša Monaca, je potrdil, da je v svoje vrste dokončno zvabil kolumbijskega napadalca Radamela Falcaaa (27 let). Zdaj že nekdanji nogometničar madrilskega Atletica je klub iz Monaka stal 60 milijonov evrov. Monaco namerava ob vrnilti v 1. ligo sestaviti kakovostno moštvo, kar zbuja nejevoljno drugih francoskih klubov, saj Monaco igra v francoski ligi, v domači kneževini pa plačuje bistveno manj davkov.

NOGOMET - Slovenija na prijateljski tekmi boljša od Turčije

Prvi Katančev uspeh

Slovenija - Turčija 2:0 (1:0)

Strelca: 0:1 Novaković (10.), 0:2 Matavž (65.).

Turčija: Bolat, Zan, Kaldirim, Potuk (od 60. B. Yilmaz), Sahan (od 69. Töre), Inan (od 81. Özyakup), Erdinc (od 77. Pektemek), Topal, Kurtulus (od 46. Sari), Erkin (od 69. S. Yilmaz), Toprak.

Slovenija: Oblak, Brečko (od 90. Lazarović), Ilić, Cesar, Jokić, Krhin (od 56. Radosavljević), Kurtić, Birska (od 70. Struna), Kampl (od 82. Dedić), Kirm, Novaković (od 58. Matavž).

BIELEFELD - Slovenska vrsta je po štirih porazih kljub temu, da so manjkali nekateri standardni nogometni, le okusila slast zmage. V prvem medsebojnem (prijateljskem) srečanju je odpravila Turčijo, pokazala čvrstost in učinkovitost ter tako poskrbela za lep obet pred kvalifikacijskim obračunom prihodnjega soboto na Islandiji.

Potem ko zaradi zdravstvenih težav v Nemčijo ni odpotoval Samir Handanović (manjkali so tudi Josip Iličić, Zlatan Ljubljanički in donedavno stalni član izbrane vrste Marko Šuler), je njegovo mesto med vratnicama prizakovano zasedel Jan Oblak. Katanec je v zadnjo vrsto postavil Miša Brečka, Boštjana Cesarja, Branka Ilić in Bojanu Jokića, Jasmin Kurtić in Rene Krhin sta bila zadnja zvezna igralca, pred njima pa Valter Birska, Kevin Kampl in Andraž Kirm, v napadu pa Milivoje Novaković.

Po mirnem začetku je Slovenija povredila iz svoje prve nevarnejše akcije. Kampl je Sloveniji priboril žogo na turški polovici, nato podal na levo do Jokića, ta

Italija nadigrala San Marino

Italija je na prijateljski tekmi v Bologni s 4:0 premagala San Marino z zadetki Polija (28.), Gilardina (34.), Pirla (50.) in Aquilanija (79.). Na sliki Balotelli

ANSA

pa je nato podal pred gol, kjer je Novaković povsem neoviran z glavo zatrezel turško mrežo. Slovenci bi lahko nekaj minut pozneje še povišali prednost, saj je sam proti turškemu golu stekel Kampl, s prekrškom ga je kot zadnji igralec zaustavil Serdar Kurtulus, ki mu je sodnik pokazal zgolj rumeni karton.

V 34. minutu je prvič resneje zagrozila tudi Turčija, ko je z glavo po kotu nevarno streljal Mevlut Erdinc, a za nekaj centimetrov premalo natančno. Šest minut pozneje je v samostojni akciji Birska prišel do strela z 20 metrov, toda žogo poslal mimo vratnice.

Uvod drugega polčasa je bil precej miren, Slovenci so nadzorovali Turke, ki se dotlej niso predstavili v prav posebej navdušujoči luči, v teh trenutkih pa malce prisnili, a brez nevarnega zaključnega strela. V 59. minutu pa se je moral Oblak vendar izkazati, ko je z glavo iz bližine strejal Ömer Toprak.

V 65. minutu je Matavž po levi strani z žogo prišel v kazenski prostor, se otrezel svojega čuvaja Gökhan Zana in s strehom po tleh iz bližine zadel za 2:0. Turki so v končnici tekme poskušali priti do gola priključka, a so bili slovenski branilci praviloma na pravem mestu.

NOGOMET

Ženska prvič v odboru FIFA za štiri leta

PORT LOUIS - Mednarodna nogometna zveza (Fifa) je prvič v zgodovini v svoj izvršni odbor za poln, štiriletni mandat izvolila žensko. Ta čast je na kongresu v Port Louisu na Mauriciju doletela predsednico burundiscega nogometne zveze Lydio Nsekera. Enoletni mandat sta dobili Avstralika Moya Dodd in Sonia Biem-Aime iz Karibov, medtem ko ga je Nsekera dobila že lani na kongresu v Budimpešti. «Kar 109 let smo potrebovali za ta korak,» je dejal predsednik Fife Sepp Blatter.

VAN GAAL - Selektor nizozemske nogometne reprezentance Louis van Gaal (61 let) bo po koncu svetovnega prvenstva 2014 zapustil nizozemsko izbrano vrsto in se najverjetneje upokojil.

ROLAND GARROS - Na odprtju prvenstvu Francije v tenisu predsednik je naprej nagaja dež. Napovedovali so prva nosilka Američanka Serena Williams, oba branilca naslova Rusinja Marija Šarapova in Španec Rafael Nadal, težav ni imel niti Švicar Roger Federer, zmagovalec leta 2009. V osmini finala sta tudi Italijanki Sara Errani in Roberta Vinci.

KOŠARKA - Polfinale A1-lige, 4. tekma: Cantu' - Roma 81:73, stanje 2:2.

VATERPOLO - Kvalifikacije za EP: Slovenija - Francija 4:9 (1:1, 1:2, 1:4, 1:2). A2-liga: danes ob 18.30 Pallanuoto TS - Sori

BARBARA BAN

»Kriva« poškodba kolena

Barbara Ban, bivša odbojkarica Slovenije, 47, je postalna navdušena tekačica. Tek je dobesedno vzljubila, saj pravi, da se mu ne more več odpovedati: »Postal je del mene,« nam je zaučala zdravstvena delavka, ki je zaposlena v centru za cepiva, živi pa pri Banih.

Koliko let že redno teče?

Približno tri leta treniram bolj intenzivno, vsaj trikrat na teden. Pred tem sem tekla počasi, saj sem imela težave s poškodovanim kolenom. Ko sem ugotovila, da lahko z dodatnimi vajami ojačim kolena, sem začela z intenzivnejšimi treningi.

Kolikokrat tedensko trenirate zdaj?

Med tekmovalno sezono, torej v času tekem trofeje Provincia di Trieste, štirikrat tedensko, dvakrat tedensko pa vadim v fitnesu, kjer se posvečam predvsem vajam za koleno, a ne samo.

Zakaj ste se približala tekui? Vas je privabil mož Elvis, ki je prav tako dobr tekač?

On je seveda pripomogel k temu. Pred tem sem se ukvarjala s fit walkingom, torej s hitro hojo, vendar sem se počasi tegata naveličala, saj sem bila prepočasna. Začela sem počasi tekati, najprej nekaj kilometrov, nato daljše razdalje. Mož me je vedno podpiral, mi svetoval, naj preučim tudi tekaške tabele, naposlед pa me pobil tudi na tekmovanja.

In tako ste začela tekmati.

Da. Lani sem nastopila izključno na krajših tekmalah Trofeje Provincia di Trieste, letos pa sem se odločila, da se preizkusim tudi v polmaratonu. Moj glavnji cilj je bil priti do konca. Uspelo mi je brez večjih težav.

Ali načrtujete preteči še druge polmaratone?

Letošnja Bavisela verjetno ne bo zadnja. Mogoče bom polmaraton spet pretekla jeseni. Maratona pa gotovo ne bom nikoli pretekla, tudi zaradi težav s kolenom.

Ali trenirate v skupini ali sama?

Vedno sama. Ne poznam drugih žensk, ki bi tekle ... Treniram po tabelah iz interneta ali pa iz tekaških revij.

Ne tečete nikoli po občutku?

Ne. Tabele omogočajo, da se nikoli ne naveličam in da treniram po pravilnem sistemu. Enkrat tedensko treniram tudi intervalni tek na atletski stezi na Koloniji. Vse to je pripomoglo k temu, da sem zelo napredovala.

Zakaj pa tečete?

Tek je zame zdravilo proti stresu, tečem pa tudi zato, da vzdržujem formo. Ker je tek postal del mene, se mu ne odporovam niti, ko sem utrujen.

Kateri je vaš dolgoročni tekaški cilj?

Izklučno ta, da bi lahko tekla še naprej in da ne bi imela težav s poškodbo kolena. Zdravje je na prvem mestu.

Kje pa tečete najraje?

Po gozdnih poteh okrog Banov, kjer živim. Tečem najmanj uro, vsachsi tudi uro in pol. Ob katerem koli vremenu. Tekako opremo z možem vzameva tudi, ko greva na počitnice. (V.S.)

SABLJANJE - Valerio Aspromonte, zmagovalec ekipnega »zlata« v Londonu

Floret je »pametno« orožje

Če me kdo prepozna na ulici? Kje pa, saj nisem nogometar - V Trstu je bil na državnem prvenstvu še le drugi

Ali vas po cesti vsekakor kdaj ustavijo in vprašajo za avtogram?

Ne, nikakor. Saj nismo nogometar. Meni pa mi to povsem prija.

Tekmujete v floretu. Zakaj ste izbrali ravnino disciplino?

Potem ko sem v šoli spoznal ta šport, sem ga enostavno vzljubil. Preizkusil sem se v floretu in tam tudi ostal.

Katere pa so bistvene razlike med floretom, mečem in sabljo?

Glavna razlika je v tem, kako se doseže zadetek. Da bi dosegel zadetek, mora sabljač s konico orožja zadeti nasprotnikovo veljavno površino. Pri meču je to celo telo, pri floretu le trup, pri sablji pa trup od pasu navzgor, vključno z rokami in glavo. Razlike so

potem tudi v taktiki: pri meču je vse bolj nagonko, pri sablji bolj razmišljajoče, floret pa uvrščamo med »pametno« orožja.

Ko si ogledujemo tekme, je prvi vtis ta, da se dogaja vse zelo hitro in nepritekano. Sabljači kaj sploh vidijo skozi čelado?

Vidim nasprotnika in mislim, kaj moram storiti, da dosežem točko.

Pričakujete torej, da on zgreši?

Ne, navadno sem jaz tisti, ki ga silim v napako. Nekateri se zadovoljijo s tem, da čakajo na nasprotnikovo napako, osebno pa vedno raje ustvarim situacije za zadetek.

Na koncu je torej zmagovalec tisti, ki naredi manj napak?

Ne, kdo je boljši zmaga.

Pri nekaterih športih je starost eden izmed dejavnikov, ki odloča o formi in rezultatih. Kako pa je pri sabljanju? Med ženskami Valentina Vezzali še vedno zmaguje ...

Res je. Pri sabljanju je starost relativna: Fabio Dal Zotto je bil olimpijski prvak pri 19 letih, Luigi Tarantina pa je osvajal naslove še pri 40 letih, ali kot Vezzalijeva in Trilliničeva. Pomembno je, da ohranjaš formo v teku let.

Med ženskami je zastavonoša Valentina Vezzali. Ali jo lahko moški zlahko premaga?

Seveda. Povprečno dober sabljač jo zlahko premaga. Premoč v moči je pri moških ocitno večja.

Naslednja pomembna postaja je Rio 2016. Ali o tem že razmišljate?

Seveda razmišjam, ampak vadba še ni usmerjena na olimpijski nastop. Vprašljivo je, ali bom še v ekipi. Vsekakor pa se pri sabljanju pripravljamo postopoma, Rio je še daleč.

Tako Vezzalijeva kot Granbassijeva so se preizkusile tudi pred kamerami. Ali to razmišljate tudi sabljači?

Osebno me televizija ne zanima. Ob sabljanju študiram politične vede. (V.S.)

Včeraj ekipni naslovi, danes Granbassijeva

Na državnem prvenstvu v Trstu, ki ga organizirajo v okviru praznovanj 150-letnice Societi' Ginnastica Triestina so včeraj podelili tiri ekipne naslove. V moškem floretu je zmagala ekipa Fiamme oro (Vanni, Luperi, Lari in Del Macchia), v ženski sabli so bile uspešne sabljačice ekipne Esercito (Boscarelli, Briasco in Batini), v moškem meču pa Aeronautica Militare (Occiuzzi, Pignotti, L. in C. Romano).

Danes: moška sablja, posamično (finale ob 15.30); ženski meč, posamično (finale ob 15.50); ženski floret, posamično (finale ob 21. uri).

SKIROLL - Ob današnjih in jutrišnjih tekma ŠD Mladina

Reprezentanca pogreša Bogatčeve

Na Grand prixu bo nastopila tudi udeleženka ZOI Barbara Jezeršek

Ceprav se je že pred pričetkom lanse sezone športno upokojila je Mateja Bogatec še naprej prava ikona skirola pri Sportnem društvu Mladina. Dvakratno zmagovalko skupnega seštevka svetovnega FIS pokala zelo pogrešajo tudi v italijanski reprezentanci. V njej sicer še vedno zavzema vlogo svetovalke strokovnega štaba, prave naslednice na tekmovalnih stezah pa še nima. »Med seniorkami zdaj v Italiji ni prave kakovosti, nobena ne izstopa. So pa zelo perspektivne mladinke. Še vedno pa so v svetovnem vrhu moški. Uspeno se jim je pridružil zdaj tudi Sergio Bonaldi, nekdajšnji biatlonec mednarodnega kova in zmagovalec letosnjega svetovnega prvenstva FIS v smučarskem teku na dolgih razdaljah,« je ob robu predstavitev (današnjega) Kraskega KO sprinta in (jutrišnjega) Grand prix Alpe Adria povedala Bogatčeva. Velik problem za italijansko skirovstvo so finančna sredstva. »Že zdaj vemo, da bodo lahko člani reprezentance nastopili v najboljšem primeru le na petih od osmih tekem letosnjega svetovnega pokala. Morda bodo na preostale tekme poslali le tiste, ki se potegujejo za vrh lestvic v posamičnih disciplinah,« je povedala kriška športnica. Vsi člani reprezentance so že včeraj prišli v Križ, kjer jih poleg nastopa na obeh tekmačkah tudi skupni treningi. V Križu se mudijo na stroške Mladine.

Predsednik ŠD Mladina Erik Tence je med predstavljivo poudaril, da je špica tekmovalne ekipe ŠD Mladina mladinec Niki Hrovatin. Bogatčeva je potrdila, da je bil tudi letos uvrščen v državno reprezentanco. Kako bo z njim letos? »Niki je imel lani pre-

Zgoraj: Mateja Bogatec, desno: kraški kamen značilen za obe letosnjí mednarodni tekmi ŠD Mladina, s katerima se v Italiji začenja sezona

KROMA

cej smole, letos pa vestevo trenira, vendar ga čaka matura, tako da bo verjetno največ počazal v drugem delu sezone,« meni Bogatčeva, ki je pri Mladini tudi trener, ne pa Nikijev. Hrovatinam namreč trenira Roman Rupnik, pomagata pa mu tudi David Bogatec in Eros Sullini, ki se je polnopravno vrnil k društvu. V trenerskem štabu kriškega društva so tudi Erik Tence, Aleksander Tretjak, od letos pa tudi Ana Košuta, ki končuje študij športne vzojo v Ljubljani. Ekipa ŠD Mladina steje letos 20 tekmovalcev različnih starosti.

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.19 in zatone ob 20.47
Dolžina dneva 15.28

Ciklonsko območje, ki se že nekaj dni zadržuje nad deželo se bo počasi umikalo proti vzhodu. Zlasti v soboto bo ozračje še nestabilno.

Po vsej deželi bo spremenljivo oblakno vreme. Oblačnost bo gostejša popoldne, ko bodo tudi verjetne plohe in nevihte. Zvečer in v noči na nedeljo pa se bodo še v glavnem pojaviše zmerne padavine. Jutraj bo ob obali pihala šibka burja, čez dan pa krajevni vetrovi. Maksimalne dnevne temperature bodo nekoliko višje.

Danes bo delno jasno z občasno povečano kopasto oblakostjo. Popoldne bo nastala kakšna ploha, na zahodu lahko tudi nevihta. Najnižje jutranje temperature bodo od 4 do 9, na Primorskem okoli 11, najvišje dnevne od 15 do 20 stopinj C.

V noči na nedeljo se bodo še pojavljale zmerne padavine. Tekom dopoldneva izboljšanje; prisotna bo le visoka koprenasta oblakost in verjetnost dežja bo nizka.

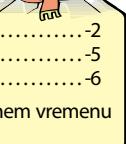
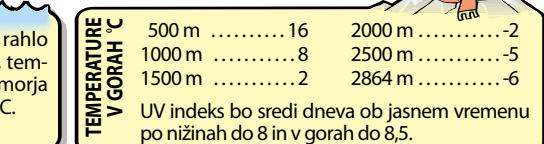
V noči bo marsikje spet deževalo, jutri pa bo spremenljivo oblakno s krajevnimi plohami. Ponekod bo pihal severni veter.

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.21 najnižje -26 cm, ob 6.38 najvišje 4 cm, ob 11.51 najnižje -26 cm, ob 18.49 najvišje 48 cm.
Jutri: ob 1.58 najnižje -38 cm, ob 7.48 najvišje 9 cm, ob 12.43 najnižje -21 cm, ob 19.23 najvišje 50 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgiban, temperatura morja 18 stopinj C.

TEMPERATURE °C V GORAH
500 m 16 2000 m -2
1000 m 8 2500 m -5
1500 m 2 2864 m -6
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah do 8 in v gorah do 8,5.

Merklova je Hollanda preimenovala v Mitteranda

PARIZ - Nemška kanclerka Angela Merkel se je znašla v zagati, ko je v četrtek na tiskovni konferenci po srečanju s francoskim predsednikom Francoisom Hollandom slednjega pomotoma preimenovala v njegovega soimenjaka, nekdanjega francoskega predsednika Francois Mitteranda. "Teme, na katerih sva delala, je predlagal Francois Mitterand, govorila sva o povečanju konkurenčnosti, zaposlovanju in gospodarski rasti. Brezposelnost mladih je eno ključnih področij našega sodelovanja," je dejala nemška kanclerka, potem pa hitro sprevidela svojo zmoto. "Francois Hollande, ne Francois Mitterand! Francois Hollande!" se je takoj popravila Merklova, potem ko se je francoski predsednik mužal ob njeni zmoti, poroča francoska tiskovna agencija AFP. (STA)

Venezuelska policija odkrila skrivališče toaletnega papirja

Caracas - Videti je bilo kot običajna policijska akcija: anomalni namig policiji, vendar je bil izkupiček vse prej kot običajen - kup toaletnega papirja. Venezuelska policija je sporočila, da je v "skrivenem skladišču" v delavski četrti Antimano zahodno od Caracasa odkrila 2450 paketov toaletnega papirja. Venezuela je bogata z nafto, a se sooča z občasnim pomanjkanjem vrste izdelkov široke potrošnje. Med najbolj iskanimi so poleg toaletnega papirja še zoba na pasta, milo, plenice in higienski vložki. (STA)

VREME - Val topote zajel širše območje Skandinavije

Na Laponskem beležijo rekordno visoke temperature

STOCKHOLM - Na Laponskem na skrajnem severu Evrope so v četrtek zabeležili rekordno visoko temperaturo, nič manj kot 29 stopinj Celzija. Medtem se jug Evrope, vključno s Slovenijo in Italijo, sooča z za ta letni čas neobičajno nizkimi temperaturami.

Na postaji Nyrud, ki je med Finsko in Rusijo ter 250 kilometrov severno od polarnega kroga, je norveški meteorološki inštitut v četrtek po poldan zabeležili natančno 29,1 stopinje Celzija. Živo srebro se je dokaj visoko povzpelo tudi na Švedskem. V kraju Oeverkalixu, 800 kilometrov severno od Stockholma, so namerili 28,7 stopinje Celzija, je objavil tamkajšnji meteorološki inštitut.

Ob tem so napovedali, da bodo najsevernejši švedski kraji podobno visoke temperature imeli tudi v naslednjih dneh. V finskem mestu Inari, ki je skoraj tisoč kilometrov oddaljen od prestolnice Helsinki, so prav tako namerili zgodovinski rekord, in sicer 28,9 stopinje Celzija.

ZDA, Japonska in Kitajska z največ milijonarji

FRANKFURT - ZDA, Japonska in Kitajska so države z največjim številom milijonarjev in hkrati edine, kjer njihovo število presega milijon, je pokazala študija ameriškega svetovalnega podjetja Boston Consulting Group. Med evropskimi državami je s 509.000 milijonarji na vrhu Velika Britanija, piše nemški časnik Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ). Veliki Britaniji med evropskimi državami sledijo Švica z 395.000 milijonarji, Nemčija z 362.000, Italija z 274.000 milijonarji in Francija, ki ima 256.000 milijonarjev. V Nemčiji se je sicer lani število ljudi, katerih premoženje presega milijon ameriških dolarjev, povečalo za 9,1 odstotka. Leta 2012 se je skupno premoženje na svetovni ravni povečalo za 7,8 odstotka na 135,5 bilijona dolarjev. Zasebno premoženje se je lani najbolj povečalo v Aziji, Vzhodni Evropi, Latinski Ameriki, na Bližnjem vzhodu ter v Afriki, in sicer za okoli 13 odstotkov, medtem ko se je v Severni Ameriki, Zahodni Evropi ter na Japonskem povečalo za okoli šest odstotkov. (STA)

HAAŠKO SODIŠČE - Po oprostitvi

Stanišić in Simatović sta se vrnila v Srbijo

BEOGRAD - Nekdanji vodja srbske Službe državne varnosti Jovica Stanišić in nekdanji poveljnik enote za posebne operacije te tajne službe Frank Simatović, ki ju je Mednarodno sodišča za vojne zločine na območju bivše Jugoslavije oprostilo vseh obtožb, sta se včeraj okoli 11.30 z letalom srbske vlade vrnila v domovino.

Stanišić in Simatović sta bila v četrtek po razglasitvi sodbe izpuščena iz prisovja v Scheveningenu, kjer sta preživelka skoraj deset let, kolikor je trajal prvostopenjski postopek proti njima.

Oprostitev Stanišića in Simatovića, ki sta bila obtožena, da sta med vojno na območju nekdaj Jugoslavije organizirala, financirala, oskrbovala in nadzirala srbske paravojaške enote, še vedno odmeva v prostoru nekdajne skupine države.

Hrvaška zunanjega ministrica Vesna Pusić v četrtek ni želela podrobnejše komentirati sodbe, je pa poudarila, da je treba odločitve haškega sodišča spoštovati. "Odločili smo se za sodelovanje z mednarodnimi institucijami, v tem primeru z mednarodnim sodiščem, in pri tem bomo vztrajali. Kar se tiče sodbe, ta še ni pravnomočna, proces še traja in videli bomo, kakšen bo končni izid," je izjavila Pusićeva.

Predsednik opozicije Hrvaškega demokratske skupnosti (HDZ) Tomislav Karamarko pa je dejal, da sta bila Stanišić in Simatović "sinonim za velikosrbsko agresijo". "Če je kaj organizirani zločinški podvig, je bila to velikosrbska agresija na BiH in Hrvaško. Ta dva človeka sta bila sinonim prav za to velikosrbsko agresijo," je izjavil na predvolilnem shodu HDZ v Slavonskem Brodu.

Bošnjaška Stranka Demokratske akcije (SDA) je izrazila presenečenje ob oprostitvi Stanišića in Simatovića. Po mnenju stranke njuna oprostitev dokazuje, da

JOVICA STANIŠIĆ

FRANK SIMATOVIĆ

se je politika haškega sodišča spremenila s ciljem razbremeniti Srbijo krivde za agresijo in žrtve vojne v BiH in na Hrvaškem.

"Očitno so določeni politični centri žeeli na ta način nagraditi Srbijo za izkazano kooperativnost, misleč da lahko to istočasno doprinese k regionalni stabilnosti, vendar na škodo žrtv najbolj brutalnih vojnih zločinov in etničnega čiščenja v Evropi po drugi svetovni vojni," je SDA zapisala v sporočilu za javnost.

Profesor na sarajevski univerzi in nekdanji agent BiH v sporu proti Srbiji in Črni Gori Sakib Softić je bil prav tako presenečen nad oprostilno sodbo. "Neverjetno je, da neko sodišče reče, da ni bilo dovolj dokazov, da sta Stanišić in Simatović storila kazniva dejanja in ju zaradi tega oprostil." Po njegovih besedah sta tako BiH kot Hrvaška "polni dokazov". "Dokazi so grobišča, uničene človeške usode, požgane hiše, porušena mesta," je navedel. (STA)